National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Street
Ottawa, Ontario K1A 0N4
Order sent
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

P103/C/23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 21 (1786) 1984 | NELJAPÄEVAL 24. MAIL — THURSDAY, MAY 24 | XXXV aastakäik

Eesti koolid said lipu

— Kolm kõige huvitavamat õppeaastat . . . need sõnad luges koolikomitee esimees Hans Lupp Toronto E.S. Keskkooli lõpuaktusel ühe tänavuse lõpetaja testist.

Lõpuaktus toimus 17. mail Eesti Maja suures saalis. Eeskava teadustaja oli Anne Pedel. Lõpuklass tuli saali, ees klassijuhataja Henn Ründva, korralikus rivis ning istus ette toolidele. Järgnes uue koolide lipu sissetoomine. Lippu hoidis koolikomitee esimees Hans Lupp, tema kõrval õppenõukogu liikmed Leida Marley ja Maie Lees. Järel sammus grupp õpilasi.

Lipu õnnistas praost Andres Taul. Ta tuletas meelde sini-must-valge pühitsemist Otepääl 1884.a. Samad värvid on nüüd meie koolide lipu värvid. Inimene on kõikidest olevustest ainuke, kes on võimeline ette nägema oma ajalugu. Ärkamisaegsete tegelaste visioon realiseerus 35 aastat hiljem, selleks püstitiati oma sümbol. Samane on ka tänane sümbol. Selle sümboli loojad näitavad sellega, et nad on nõus andma panuse selleks, et eesti keele kõla kestab, kuni on taastatud Eesti Vabariik.

Apostel Paulus ütles: „Kõik, mida iial ette võtate, tehke seda Jumala soovil!" Kestku õnnistusel eesti keele kõla igavesti.

LIPP

Koolikomitee esimees andis õpilasgrupile, mis esindas alg-keskkooli ja gümnaasiumi, lipu üle järgmiste sõnadega:

„Lubage austada ja hoida elavana põhimõtteid, mida sümboliseerivad selle lipu värvid:

kuldkollane — haridus ja eestikeelne õpetus ning sinine, must ja valge — võitlus eesti rahva õiguste eest!"

Õpilased vastasid: „Jah, meie lubame!"

Keskkooli juhataja Edgar Marten ütles omas kõnes, et täna saadame ellu oma 18. lennu 18-ne lõpetajaga. Ta mainis Esto '84, mille lävel seisame ning mille aktiivsed tegelased on Toronto koolide õpilased laulus ja rahvatantsus. See näitab eestlaste elujõudu. Jätkake julgelt ja uljalt noored seda tegevust eestluse heaks! Keskkooli lõpetajatel on nüüd võimalus edasi minna eesti gümnaasiumi, kuhu kutsun teid kõiki!

Ka õpetajad vaatavad tagasi oma tööpõllule. On ka mõni nõrgem külg tekkinud koolitöösse. Kahjuks eesti keele tase on veidi vajunud. Et seda tõsta, peab tihedam koostöö valitsema kodu ja kooli vahel. Neid mõtteid on õpetajaskonnas arutatud. Kool ei tohi kivineda! Eesti kool teeb oma parima, et kasvatada eestlast eestlaseks!

AKTUSEKÕNE

Aktusekõneleja, keskkooli vilistlane, arhitekt Martin Toomes, kõneles kooli lõpetamisest kui tähtsast elufaasist. Tavaliselt on ühe elufaasi lõpp teise faasi algus. Sellest koolist on ammutanud eesti noored eesti keelt täielikumalt ja eesti kultuuri. Selle kultuuri side on tugev ja kõitev.

Iga maa noored kasvavad erinevates tingimustes ja samuti on eesti ühiskond mitmepalgeline, kuid siiski seob meid keel ja kultuur. Estol saame kokku ja loome sidemeid teiste väliseestlastega, seal on mitmesugust tegevust, kus veedame toredaid hetki koos teiste eesti noortega.

Tähelepandav on see, et noored, kes eesti ühiskonnas on silmapaistvad, on kõik lõpetanud eesti kooli. Kodumaa eestlased elavad suure surve all, seal on võimatu eesti kultuuri edustada. See edustamine on nüüd teie kohustus. Ma loodan, et ühel päeval, Vabas Eestis, võime jälle vabalt oma kultuuri edasi arendada! Keskkooli koor laulis Liina Teose klaveri saatel ja Georg Iltali juhatusel: „Sääl on mu Eesti", „Meie koome kangast" ja „Kodumaa tammed".

18 LÕPETAJAT

Keskkooli juhataja Edgar Marten ja lõpuklassi juhataja Henn Ründva jagasid lõpetajatele tunnistused koos kinkeraamatuga ja sõrmusega. Keskkooli lõpetasid: Liisa Abe-kiitusega, Tarvo Eistrat, Eric Holmberg, Ruth Küng, Kristi Laansoo, Lisa Lamburkiitusega, Julia Lindau, Rein Lomax, Vivienne Medri, Martin Mällo, Peter Mällo, Paul Pint-kiitusega, Ingrid

(Järg lhk. 3)

T.E.S. Täienduskeskkooli lõpuaktusel pidas aktusekõne kooli vilistlane, arhitekt Martin Toomes. Kõnepuldi kõrval uus lipp.

Foto — O. Haamer

Mulroney tõotab kaitsta vähemusrahvuste ja pärandkeelte õigusi

Üle tuhande kogunes möödunud nädalal Torontos Inn on the Park ballisaali, et kuulda konservatiivide parteijuhi Brian Mulroney seisukohti, eriti etnokultuuriliste rahvusgruppide probleemide ja tuleviku osas.

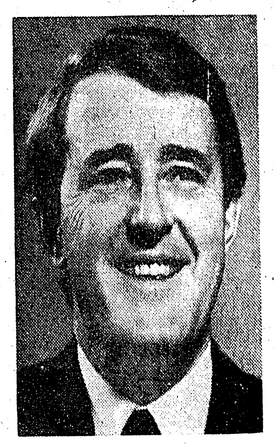

BRIAN MULRONEY

ETNILINE „ ARMEE"

Suurkokkutulekule eelnes vastuvõtt ajakirjandusele.

Sellest võtsid osa ka konservatiivide partei poolt Torontos organiseeritud Etno-Kultuurilise Komitee 23-e allüksuse enamik esimehi. Mulroney peastaap hakkas juba jaanuarikuus värbama vabatahtlikke esimehi erinevatest etnilistest gruppidest.

„Meid oli alguses ainult 8", nimetas üks neist. Peagi kasvas nende arv 23-le, kelledest igaüks omakorda kogusid endi ümber 10 kaastöölist, koguarvuga 2300.

Need 2300 vabatahtlikku alustavad „ukselt-uksele" kampaaniat Metro Torontos toetuste hankimiseks ja etniliste valijahäälte kindlustamiseks konservatiivide parteile.

Toronto endine linnapea, praegune Kanada keskvalitsuse parlamendiliige David Crombie (Rosedale), kes vastuvõtul esitas kokkutulnuile Brian Mulroney't, ennustas, et see „armee" võidab ja tagab etniliste ringkondade poolehoiu konservatiivide järgmistel valimistel.

„Toronto on maailmas ainulaadne linn, sest maailm on nagu kogunenud siia kokku oma paljude rahvusgruppide näol. On vaja vaid allmaaraudtee piletit, et seda „mini-maailma" näha", ütles Crombie.

Ainuüksi ajakirjanduse esindajate rassilist ja nahavärvide kaleidoskoopi vaadeldes võis seda tõika kinnitada.

BRIAN MULRONEY LUBADUSED

Brian Mulroney koos abikaasa Mila'ga võeti koosolijate poolt vastu tugevate poolehoiu-avaldustega.

„Kanada on immigrantide maa", ütles Mulroney. „Siin on ruumi tolerantsusele ja aususele. Konservatiivide partei tahab kaitsta vähemusrahvuste õigusi ja traditsioone ning pärandkeelte säilitamist ja arendamist igalpool Kanadas."

Mulroney suunas teravaid nooli liberaalide parteijuhi kandidaadi John Turner'i suunas, keda ta pilkeliselt nimetas „järjekindluse sambaks": „Ta (Turner) algas vastuseisuga kakskeelsusele Manitobas ning lõpetas seadus 101 toetamisega Quebecis! Üeldakse, et homme tegevat Turner teatavaks, et ta täieli-kult toetab kakskeelsust Rochesteris ja Detroitis!"

Mulroney jätkas oma isiklikku seisukohta:

„Pole suuremat kutsumust ühelegi poliitikule Kanadas, kui toetada pärandkeelte säilitamist ja etniliste rahvusgruppide õiguste toetamist. 10 kuud oleme koos Mila'ga rännanud mööda Kanadat, kokku puutunud paljude etniliste ringkondadega ja valijatega üldiselt. Inimesed on nördinud ja pettunud liberaalide parteist ja valitsusest ning soovivad konservatiivide võitu.

Turner lubab keelte probleemi jätta Quebeci peaminister Rene Levesque'i hooleks. Mina ei saa lubada, et üks miljon inglise keelt kõnelevat Kanada kodanikku Quebecis uhutakse allavoolu", kinnitas Mulroney.

PÄRANDKEELED

„Kõiki pärandkeeli peab säilitama", jätkas Brian Mulroney. „Tunnen end teie hulgas koduselt. Mina pean neljas keeles küsima enne, kui ma oma maisihelbed hommikul kätte saan!" naljatas Mulroney, vihjates mitmele keelele, mida tema kodus räägitakse. Mulroney abikaasa Mila on teatavasti Jugoslaavias sündinud serblanna, kelle sõnavõtt serbia keeles kutsus esile vaimustatud aplausi.

Edasi lubas Mulroney konservatiivide võidu puhul peaministrina kaitsta naisõigusluse huve, rahva-teenindust, väliskaubandust, välispoliitilisi vahekordi ja töövõimaluste suurendamist.

„Meie paneme Kanada noored taas töökohtadele! Tööd peab leiduma igaühele, kes on selleks tahteline!"

„Koidab uus päev ja uus lootus paremale homsele!" lõpetas Brian Mulroney oma suurte kiiduavaldustega vastuvõetud kõne.

V.A.

10-neks aastaks sunnitööle

Enn Tarto protsess kinniste uste taga

STOKHOLM — Tallinnas 10-neks aastaks sunnitööle ja 5-eks aastaks asumisele mõistetud vabadusvõitleja Enn Tarto protsessi kohta on Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskus saanud täiendavaid andmeid. Kuigi kohtumõistmine pidi olema „avalik", nagu varemgi vabadusvõistlejate protsessid, lasti ENSV ülemkohtu neljandal korrusel asuvasse kohtusaali ainult kaebealuse abikaasa Erna Tarto ja ema Linda Tarto. Kaebealuse ülejäänud sugulased, sõbrad ja aatekaaslased pidid leppima püstiseismisega kohtuhoone kolmanda korra koridoris.

Et vältida protsessist informatsiooni sattumist läände, suleti varemate poliitprotsesside eeskujul rida telefone. Kodumaistele kaugejaamadele oli KGB poolt antud korraldus teatavatel välismaa numbritel tellitavate kõnede puhul vastata, et abonent „ei vasta".

ENN TARTO

SÜÜDISTUS

Kohtuprotsess Enn Tarto vastu toimus okup. Eesti ülemkohtus Tallinnas, Pärnu maantee nr. 7, neljandal korral asuvas saalis nr. 74 kahel päeval, 17. ja 18. aprillil. Kohtuniku kohal oli ülemkohtu liige Lõim, süüdistajana esines okup. Eesti prokuratuurist Adolf Kessler, tuntud juba Tiit Madissoni ja Viktor Niitsoo vastastest lavastusprotsessidest. Kaitsjana toimis Tallinna I Õigusnõuandlast advokaat Tõnu Liivik.

Prokurör A. Kessleri poolt esitatud süüdistusakti kohaselt süüdistati Enn Tartot okup. Eesti kriminaalkoodeksi § 68 punkt 2 järele „nõukogudevastase agitatsiooni ja propaganda" pärast. Süüdistuse pearaskus oli asetatud Enn Tarto poolt koos teiste vabadusvõitlejatega allakirjatud apellidele ja protestikirjadele, millistest eriti nõukogudevastaseiks peeti 23. augustil 1979 Moskvas avaldatud Balti apelli, 10. oktoobri 1981 kuupäeva kandvat „Avalikku kirja NSV Liidu ja Skandinaavia valitsusjuhtidele Põhja-Euroopas tuumavaba tsooni rajamise küsimuses" ning 1. oktoobril 1982 dateeritud „Avalikku kirja Soome Vabariigi kodanikele". Pääle selle süüdistati Enn Tartot

(Järg lhk. 3)

Demonstratsioon Sahharovi sünnipäeval

Möödunud esmaspäeval toimus Queen's Pargi hoonete ees ikestatud rahvusgruppide poolt korraldatud demonstratsioon Andrei Sahharov'i sünnipäeva puhul. Sahharov on praegu näljastreigis.

Kuna demonstratsioon oli väga kiirelt organiseeritud (Eestlaste Kesknõukogule Kanadas helistati alles reedel pärast õhtupoolikul), oli osavõtjaid suhteliselt vähe, kokku umbes kakskümmend inimest. Neist olid kuus eestlast, kes tõid kaasa ka sini-must-valge lipu ja Sahharov'i ja Mart Niklus't toetavaid loosungeid.

Demonstratsiooni alguseks olid kohal kõik kohalikud televisiooni – jaamad ja mitmed ajalehed. Õhtustes uudistes näidati demonstratsiooni mitmetes uudistesaadetes, kuid kritiseeriti organiseerijaid, et olevat lubatud mitmesaja inimese osavõtuga demonstratsioon, kuid kohale ilmus ainult kakskümmend inimest. Öeldi, et demonstratsiooni alguseks oli kohal rohkem meedia inimesi kui demonstreerijaid.

Poliitika sekkus sporti

TORONTO — Ajalehe „Toronto Sun" juhtkiri kritiseerib rahvusvahelist olümpiakomiteed selles, et see on lasknud poliitikal sekkuda spordimängudesse. Oma poliitilisi eesmärke taotledes N.Liit on varem mitmel korral jäänud kõrvale rahvusvahelistest võistlustest. 1974. a. N.Liit ei võtnud osa rahvusvahelisest jalgpallivõistlusest selle pärast, et korraldajaks oli Tshiili. 1976. a. ei saadetud oma esindajaid maleolümpiaadile, kuna korraldajaks oli Iisrael ja 1979. a. jäeti eemale naiste rahvusvahelisest võrkpallivõistlusest, sest neid korraldas Lõuna-Korea. Toimetaja soovitab jälgida, kas nõukogude sportlased hakkavad ka kritiseerima valitsuse olümpiaadist eemalejäämise otsust.

NÄDALAKROONIKA

BERLIIN — Rudolf Hess, ainukene sõjasüüdlane Spandau vanglas, sai 90-aastaseks. Kõik teised maad, väljaarvatud Venemaa, on valmis vabastama Hessi inimlikel põhjustel. Nõukogude valitsus ei tagane nõudest, et Hess peab vanglas surema.

TORONTO — Tuntud ajakirjanik ja raadio-kommentaator, Gordon Sinclair, suri 85-aasta vanaduses. Surm järgnes südameatakile ja peaaju halvatusele. Kohalikud ajalehed ja teised meedia-vahendid Torontos pühendavad tema elule ja tegevusele suurt tähelepanu ja loevad teda selle sajandi üheks silmapaistvamaks ajakirjanikuks.

VANCOUVER — Briti Columbia peaminister Bill Bennett teatas, et Ülemaailmne näitus korraldatakse 1986. a. Vancouveris ja selle ettevalmistustöödega alustatakse otsekohe. Et ehitustöid ei saaks takistada tööliste ametiühingute streigid, valitsus keelustab sreigid nende ehitustööde juures, neid illegaalseteks lugedes. Arvatakse, et rahvusvahelise näituse korraldamine Vancouveris võib tuua linnale tegevust ja sissetulekut ligemale $8 miljardi suuruses.

OTTAWA — Peaminister P.E. Trudeau jätkab oma rahuofensiivi. Ta saatis isiklikud kirjad president Ronald Reaganile ja president Konstantin Tshernenkole, anudes isiklikku kokkutulekut, et kõige kõrgemal tasemel kokkulepe leida suurriikide vaheliste arusaamatuste lahendamiseks ja läbirääkimiste alustamiseks.

(Järg lhk. 3)

ESTO'84 TORONTO 1984

AVATSEREMOONIA ja ESTORAMA

Ontario Place, pühapäeval, 8. juulil.

Avatseremoonia kell 13.00—14.00

Pääsmed: $4.25 (12 a. ja nooremad koos vanematega — prii).
Piletite eelmüük Esto büroos.
Ontario pensionärid, tõendi esitamisel — prii.

Pidustused kestavad terve päeva, kell 10.00—23.00
● Kirevad eeskavad ● Nukuteater
● Film „Estonians for the Record" ● Tants jne.

VÕTKE KAASA OMA KANADA SÕBER!

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA.
Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.
Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00.
Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

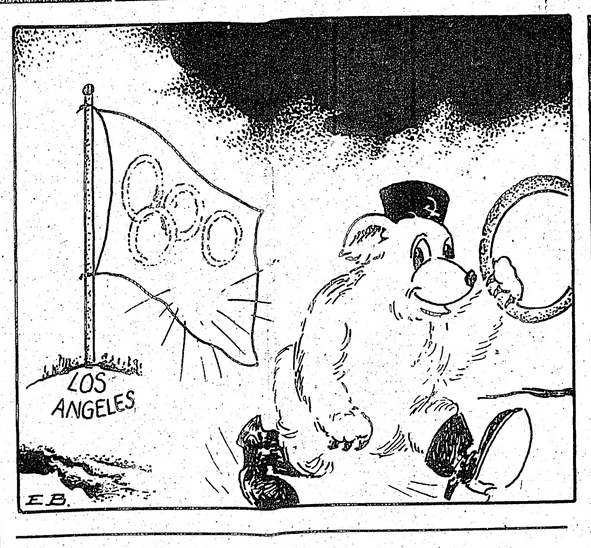

Nõukogud on iseenda vaenlased

Nõukogude Liidul ei ole vaenlasi. Kuid suurim vaenlane on ta endale ise. Kõik tema aktsioonid, sõnavõtud ja protsessid räägivad välismaailmas Nõukogude Liidu vastu. Ükskõik, milliselt ta tõde ning fakte ei väänaks.

Üks selliseid on ka Enn Tarto protsess Tallinnas aprillikuul.

Üks katlakütja mõistetakse riigivastase propaganda pärast süüdi ja temale määratakse 10 aastat erirezhiimiga sunnitööd ja selle lisaks veel 5 aastat sundasumist. Tartot süüdistati kriminaalkoodeksi par. 68 punkt 2 järgi nõukogudevastases agitatsioonis ja propagandas. Tegemist oli apellidega ja protestikirjadega, avaliku kirjaga Soome kodanikele jt.

Vabas maailmas lihtsalt ei osata aru saada, mis on sellistel aktsioonidel kriminaalset, sest läänes võib igaüks protesteerida teatud nähetele ja ka valitsuse tegevust arvustada. See on kodaniku põhiõigus ja seda kasutatakse. Kuid mitte Nõukogude Liidus ja sellega ühenduses ka okupeeritud Eestis. Nõukogude oludes oli Enn Tarto aktiivsus koos teiste teisitimõtlejatega omasugune hulljulgus, mille eest ta nüüd kohtu otsusel oma karistust kannab.

Tarto kohtuotsus toob selgelt esile, et eksijaks, mis väärib karistust on valitsus ise, kes ei täida isegi nõukogude põhiseaduse nõudeid. Tartot kaitsev advokaat Liivik oma kaitsekõnes: süüalune on toiminud nõukogude konstitutsiooni, inimõiguste deklaratsiooni ja Helsingi lõppakti põhimõtete ja eeskirjade raames. Nõukogude Liidu valitsus on nendele dokumentidele alla kirjutanud ja nendega nõustunud. Kui tema kodanikud püüavad nende dokumentide kohaselt elada ja käituda, siis varem ja nüüd ka Tarto protsessist selgub, et nõukogude valitsus seda neile ei võimalda, vaid peab neid koguni ohtlikeks kurjategijateks. Tarto ja teiste mõtlejate inimeste protsessides toovad need küsimused ikka ja jälle kogu maailmas päevakorrale ja Nõukogude Liit seisab ise kriminaalide kirjas, keda tuleks karistada.

Nii tegutseb valede ja jõupositsiooni abil punane rezhiim ja ei leia mujal maailmas omale poolehoidu ega isegi austust. Aga teisitimõtlejaid on rohkem, neid on karistatud, kui ainult nimetada Jüri Kukke, Mart Niklust, venelast Sahharovit asumisel Gorkis ja nõnda edasi. Ei ole mingi julgus süütuid inimesi kohtu ette tassida. Küll näitab see nõukogude meeste kartust, et teisitimõtlejaid võib ilmuda päevakorrale üha rohkem ja mis saab siis kommude võimupositsioonist.

Tarto ja teiste karistused on kirjas rahvusvahelistes organisatsioonides ja nende aktiivsus tohiks nõukogude võimumehi hirmutada enam, kui Tarto ja teised. Hirmul oma naha pärast lavastatakse kohtuid ja suletakse mehi ja naisi karistuslaagritesse, kuigi need mehed ja naised ei ole füüsiliselt võimumeestele kallale tunginud.

Moskva loobumine eelolevast olümpiaadist Los Angeleses sünnib jällegi hirmust, sest punastel sportlastel puuduvat julgeolek. Kuid julgeoleku puudumine seisneb vaid selles, et nõukogude sportlastele võimaldab „ärahüppamine" asüüli, kui nad seda tahavad. Mida tahab siis Kreml USA valitsuselt? Kas punaste sportlaste sulgemist nende vabaks ajaks trellide taha, et nad ära hüpata ei saaks. Miks kardab Kreml oma sportlaste ärahüppamise võimalust? Vabad maad näiteks oma sportlaste suhtes ei karda. Sellepärast, et ärahüppajaid võib tekkida ainult nõukogude rezhiimi alt ja mitte vabadelt maadelt, kus kõik vabadused on olemas.

Nii siis „tööliste paradiis" on iseloonud need põhjused, miks inimesed sealt ära kaduda püüavad. On ka õige, et nõukogude sportlased olümpiaadist eemal seisavad, sest neid ei saa amatöörklassis olevaiks pidada. Need on riigi palgal professionaalid. Kõikide teiste maade sportlased on amatöörid ja sellepärast on neil raske võistelda professionaalide vastu, nagu olümpiaadi ajalugu näitab.

Omal tahtel, oma otsuste kohaselt puhastab Kreml professionaalid amatöörsportlaste hulgast ja teeb seda iseenda südamerahu, võimalike loorberite ja kuldmedalite ja sportlaste tunnete kohaselt. Tehku ka tulevikus samuti ja selleks ... neile õnn kaasa.

V.

Kas võiks . . ?

Eestlane on põhiliselt viisakas inimene. Ja kui meie sumeri päritolu poleks juba nii põhjalikult tõestatud, võiksime oma esivanemate jalajälgi hakata Hiina riisiväljadelt otsima. Juba maast madalast õpetab eestlane oma lapsi teretama, paluma ja tänama. Ja kuna enamasti see õpetus kavilja kannab, siis pole selle üle põhjust nuriseda. Et aga täiskasvanud liigse alandlikkusega võõraid ja ülemusi kummardavad on hoopis iseasi. Põhimõttel anda keisrile rohkem kui ta küsida oskab, marssivad meie malevad, rahvustunde süvendamist viisakuse altarile ohvriks tuues, vahtralehe lippude lehvides ja Kanada hümniga huultel. Ainult võrdõigsete omainimestega asju ajades väheneb vajadus viisakas olla ja erinevaid seisukohti selgitatakse sõnadega, mida vaid Sihtkapitali aastapääkoosolekul kasutatakse.

Hiina viisakuse tasemel oleva suhtlusviisi põhjal pidasid Toronto rahvajuhid hiljutist Balti Vabadusliidu kava Nõukogude Liidu sportlastele asüüli pakkumiseks Los Angelsi Eesti Majas odavaks võtteks. See, et kümned tähtsad ajalehed ja televisiooni saatejaamad sellele märkimisväärset tähelepanu pühendasid, oli Toronto tegelaste silmis vististi vähese tähtsusega. Tasa, targu ja alandlikult näib olevat Torontos tehtava välisvõitluse lipukirjaks. Ühe tähtsa koosoleku kirjelduses mainiti eeskujuandvalt, kuidas Toronto eesti skaudid on targu asju ajades saanud lõpuks Kanada skautide juhtkonnalt kirjaliku tõendi, et nad võivad olla edasi eesti skaudid. Kindlasti on see suur saavutus, kuid KAS VÕIKS meie vabadusvõitluses siiski jälgida nende eeskuju, kelle tegevus rahvusvaheliste uudiste raamides edasiandmist suudab pälvida? Balti Vabadusliidu tegevus peaks olema suunanäitajaks paljudele teistele organisatsioonidele.

Analüüs

Euroopa teelahkmel

Eestlaste ja teiste ikestatud rahvaste vabaduses viibivad grupid on pettunud USA-st. Ameerika rahvas ja valitsus on juba pikemat aega teadlikud sellest, kuidas rahvad kannatavad kommunistliku diktatuuri alla ja mida see diktatuur taotleb. Vaatamata sellele, USA arendab sõbralikku koostööd Nõukogude Liiduga majanduslikul alal ja ainult relvastub, et N. Liit ei suvatseks teda rünnata.

Ikestatud rahvastele ja nende vabaduses viibivatele rahvusgruppidele on selge, et neil tuleb leppida praeguse olukorraga, kui nad ise ei leia mingit teed, kuidas muuta status quo Ida-Euroopas.

LÄÄNE-EUROOPA

Välispoliitilise analüüsi kohaselt on nüüd ka Lääne-Euroopas hakatud kritiseerima USA poliitikat, eriti suhtlemisel N.Liiduga. Ühelt poolt on selleks USA majanduslikud sidemed N.Liiduga ja teiselt poolt USA ja Põhja-Atlandi riikide (NATO) sõjaliste jõudude suurendamine, et mitte olla nõrgem N.Liidust. Taani, kui üks NATO riikidest, peab suureks relvastuse uuendamise ja suurendamise osamaksu. Hollandis on eriti levinenud tiibrakettide vastane meeleolu. Nende toomist ja asetamist väljalaskealustele Hollandi pinnal tahetakse keelustada. Hollandi peaministri arvates on relvastuse uuendamise ja suurendamise alal jõutud selliselt tasemele, kus suurendamine on muutunud mõttetuks. Suurriikides kasutamiselolevad relvad omavad sellise hävitusvõime, et neid lihtsalt ei julgeta kasutamisele võtta. Arusaamatuste ja pinge vähendamiseks suurvõimude vahel tuleb otsida uusi teid. Nendel tuleb minna tagasi läbirääkimiste ja kokkulepete leidmise juurde.

Kuna otsest kallaletungi N.Liidu poolt karta ei ole, Lääne-Euroopa riigid peavad vajaliseks majandusliku läbikäimise suurendamise N.Liiduga. Viimane on selles suhtes väga vastutulelik. Temal on pakkuda mitmesuguseid maapõuevarasid, nagu gaasi, õli ja mineraale. USA on korduvalt hoiatanud Euroopa riike, et tugevad majanduslikud sidemad N. Liiduga võivad ohustada nende julgeolekut ja teha nende heaolu olenevaks N.Liidust.

EEMALDUMINE USA-st

Euroopa rahvad on teadlikud sellest, et mõne ettenähtamatu kriisi korral Põhja-Atlandi riikide liidus, N.Liit võib kasutada oma ülekaalukaid sõjalisi jõude ja tõmmata kogu Euroopa oma orbiiti. Selle ärahoidmiseks on avaldatud mitmesuguseid arvamisi. Üks nendest on Euroopa ühiskonna suurendamine või Euroopa rahvaste euroopaniseerimine. Mis sellega on mõeldud, ei ole veel lähemalt defineeritud, kuid avalikel koosolekutel, kus seda mõtet on levitatud, kõnelejad on saanud suure aplausi osaliseks, eriti Lääne-Saksamaal.

Esimeseks konkreetseks sammuks sellel alal on omavaheline lähem koostöö ja pinge vähendamine Lääne- ja Ida-Saksamaa vahel. Nende kahe maa vahel on nüüd vabam liikumine ja suurem majanduslik koostöö. Eriti on nüüd Lääne-Saksamaa valmis andma Ida-Saksamaale täiendavat laenu, kuigi on teada, et Ida-Saksamaa riigivõlad on niivõrd suured, et ta vaevalt suudab maksta selle võla protsente.

Eemaldumise USA-st ja tihedama koostöö otsimine N.Liiduga, kindlasti ei meeldi president Reaganile, kui selle suuna peale lähevad teised Euroopa riigid ja sidemeid loovad nõukogude piirkonda kuuluvate sateliitriikidega. Sama arvatakse ka N.Liidu suhtes. Tihedam läbikäimine Lääne-Euroopa riikidega teeb satelliitriigid rohkem iseseisvalt mõtlevaiks ja ühtlasi avab tee uute ideede tulekuks nendesse riikidesse. Sealt need ideed võivad kergesti liikuda edasi N.Liidu ikestatud rahvaste juurde, kus üldiselt ollakse väga kriitilised kommunistliku diktatuuri suhtes. Uued ideed, eriti Euroopa ühiskonna suurendamise ja Euroopa euroopaniseerimise osas, kui see võtab konkreetema kuju, võib hakata mõrastama kommunistliku korra aluseid ja teha Moskvale raskeks hoida satelliitriike sõnakuulelikena Moskvale.

Vabaduses viibivad ikestatud rahvaste grupid peaks hakkama omistama senisest suuremat tähelepanu sellele, kuidas areneb Lääne- ja Ida-Euroopa rahvaste vahekord. Kas see areneb Euroopa „finlandiseerimise" või demokratiseerimise suunas. Igal juhul on kujunemas seal uued võimalused uute ideedega pääsemiseks ikestatud rahvaste juure, kommunistliku korra aluste mõrastamiseks ja N. Liidu lagunemisele viimiseks.

A.N.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

KIITUS KIRJUTAJALE

Kiitust artikli puhul Eesti Sihtkapitali peakoosolekust.

Kuiva ja igava koosoleku käik on selles kirjelduses toodud kergelt loetavalt, hoogsalt, täpselt ja huvitavate, „mahlaste", väljendustega.

Mitmed mu tuttavad ja pere liikmed kiitsid ja loodavad ka edaspidi sarnast.

KAIUS MEIPOOM

„Mingi" kiri

See ei olnud „mingi" kiri (M.E. nr.19), vaid Eesti Sihtkapital Kanadas esimehe H. Lupp'i kiri 13. aprillist 1984 liikmeile, mida ta ka koosolekul kordas.

Seda kirja käsitasin 5 juhul:

(1) küsimusena päevakorra koostamise juures, missuguse päevakorra punkti all kavatsetakse seda arutada;
(2) kavatsetatavad toetused 14-le organisatsioonile (?);
(3) hüpoteeklaenud (pp. 2);
(4) revisjonikomisjoni liikme Eerik Altosaar'e asjas ja
(5) usaldamatus eesti ühiskonnas.

Kokkuvõtlikult nimetan, mida nende punktide all käsitlesin:

(3) Hüpoteeklaenude all — kellele laenatud jne., mille peale esim. Lupp teatas, et laene olnud kaks, milledest üks Law Society of Upper Canada (advokaatide kutseühing Ontarios) poolt välja makstud. See tähendab, et Sihtkapitali raha oli end. advokaadile Alfred'ile laenatud jne.

(2) 14-st kavatsetatavast toetusest analüüsisin nelja juhust.

a — Eesti Kesknõukogule $2000 toetuse asjas tõin ette hoolimatust ühiskonna varaga ümberkäimises. Välisvõitluse Nõukogu ostis a. 1972 televisioonijaamalt Esto '72-st tehtud värvifilmi $6000—7000, kuid film on nüüd kadunud.

b — E. lipu 100-a. juubelikomiteele. $1000 eest saab osta 333 1/3 lippu; küsimuseks oli, kus säilitatakse lipud vajaduse möödumisel, et need kaotsi ei läheks nagu 1972. a. värvifilm.

c — Lipu aastapäeva puhul kavatsetatakse $500 maksta toetuseks „Lipu filateeliakomiteele". Selle juures oli küsimus, mis on lipul ühist postmargiga? Kui esinetakse Esto '84 puhul marginäitusega, siis on see reklaamiks, sest filateelia on äritegevus. Peale marginäitust on samal ajal veel 7 teistsugust näitust.

d — EEL praostkonnale toetust $500. Selles osas tõin esile asjaolu, et eesti organisatsioonidest on usuühingud rikkamaid ja neid on palju, mis selgus praostkonna sinodi koosoleku kirjeldusest (M.E. nr. 17): „. . . . kogusissetulek ületas pool miljonit ja tegutsemiseks ei nähtud ette takistusi — ka mitte rahalises osas."

(4) Revisjonikomisjoni osas tuletasin esim. Lupp'ile meelde, et Eerik Altosaar on komisjoni tema poolt määratud koosolekul 1983, sest Altosaar'e ja koosolijate poolt esitatud kandidaadi vahel hääletamist ei toimunud.

(5) Esim. Luppi osas kirjeldasin tema kirju, mida ta liikmeile koosolekute puhul saadab. Koosolekul esim. Lupp vastab, kuid need pole faktid. Mida pidanuks koosolijatele teatavaks tegema, sellest vaigitakse. Näit. nimetasin kinnitusjaoskonnas Owen Soundis 9. 4. 84 tiitellehte sissekantud muudatust (dokument #16R-2383), mida koosolijatele ei teatatud.

A. HAVI

Rutake pakkide saatmistega Eestisse
PRAEGU ON VIIMANE VÕIMALUS PAKKIDE SAATMISEKS EESTISSE SIIN ETTEMAKSTUD TOLLIGA.
Alates **1. juulist 1984** ei saa enam ettemakstud tolliga pakke Nõukogude Liitu saata.
Pärast 1. juulit võite saata pakke, kuid pakisaajad Eestis peavad ise maksma tolli.

Isegi sellises olukorras oleme meie võimelised teile pakkuma usaldusväärset teenimist ja soodsamaid hindu kui teised.

KIIRUSTAGE! AINULT MÕNED NÄDALAD VEEL!
Tavalise postiga 5 kg — $19.— 10 kg — $34.—

SAVE-O-WAY PARCEL SERVICE
A DIVISION OF 547319 ONTARIO LTD.
331 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8
Tel. (416) 532-3042

HAMILTONIS: 747 Barton St. E. — Tel. 544-3603

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502
MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS
VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.
Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

JOHN E. SOOSAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

RE & RE AUTO COLLISION
TEEN IGASUGUSEID AUTOKERE PARANDUSI
Räägitakse eesti keelt. — R. POLASHEK
Helistage: 251-4544. Külastage: 37 Magnificent Rd., Etobicoke

Müüa KRUNTE
Barrie rajoonis — Simcoe järve kaldal.
Suurus á 200 jalga x 440 jalga.
Hind á $29500. ● Tel. 486-0257

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

Heating, air conditioning and heat pump
● Uued ja parandamine ● ÕLI- ja GAASIAHJUDE vahetamine.
● Korstnavoodrid (chimney linings) ● Veetorude parandamine.
● Ahjude puhastamine
ROLAND KULLIK – Tel. (416) 275-1280

SUURTE KOGEMUSTEGA EUROOPA RÄTSEP
õmbleb
KVALITEET-MATERJALIST
naistele ja meestele
KOSTÜÜMID ● MANTLID
● ÜLIKONNAD
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

Vabas maailmas tunnustavad mitmed valitsused Eestit okupeeritud riigiks vaid meiega suhtlemisel, ning sedagi ilmselt selleks, et meid valimiste puhul nendele hääletama meelitada. Nõukogude Liiduga läbimisel sellel teemal tavaliselt juttu ei tehta. On vaevalt usutav, et sellised kidakeelsed poliitikud loobuvad Nõukogude Liidu kuritegude ignoreerimisest, kui meie neid vaid tagasihoidlike vahenditega püüame mõjutada. Õigust nõudes ei pruugi hüljata viisakust, kuid alandlikke päid pole vist küll kunagi võidupärjaga kroonitud.

HARRI KIVILO

Enn Tarto . . .

(Algus esiküljel)

kodumaise vastupanuliikumise kroonika „Lisandusi mõtete ja uudiste vabale levikule Eestis" väljaandmisest osavõtmises, „nõukogudevastaste" andmete ja informatsiooni läände vahendamises ning „riigivastaste" märkuste tegemises.

TUNNISTAJAT

Enn Tarto „nõukogudevastase tegevuse" tõestamiseks esitas prokurör seitsmekuulise eeluurimise käigus kogutud 20 tunnistaja materjali. Tunnistajaist olid pooled kohtusse ilmunud, ülejäänud kümne osas loeti ette varem protokollitud tunnistused. Peatunnistajana esines vabaduse-võitlejate Lagle Pareki, Heiki Ahoneni ja Arvo Pesti vastasest poliitprotsessist tuntud Urmas Nagel, keda KGB oli „opositsionäärina" suutnud sissepoetada Mart Nikluse ja Enn Tarto juhtimisel tegutsevasse vastupanugruppi. Tunnistajaina esinesid veel Enn Tarto töökaaslased, omaaegsed kaasvangid jne. Prokurör nõudis teostatud kohtuliku arutamise alusel Enn Tartole kui „eriti ohtlikule retsidivistile", kellele on varem mõistetud vabadusekaotus „eriti ohtliku riikliku kuriteo" eest, paragrahvis ettenähtud kõrgeimat karistusmäära, s.t. 10 a. erirežiimiga sunnitööd, sellest 3 a. vangla türmis ning 5 a. sundasumist.

KAITSE

Advokaat Liivik rõhutas oma kaitsekõnes, et Enn Tarto on toiminud N. Liidu konstitutsiooni, Inimõiguste ülddeklaratsiooni ja Helsingi Lõppakti põhimõtete ja eeskirjade raames. Tema poolt inimõiguste kaitseks allakirjutatud apellid ja protestikirjad ei sisalda nõukogude ja riigivastaseid elemente. Tema poolt edasi antud andmed käsitlevad tegelikult asetleidnud sündmusi. Advokaat palus kaebealust õigeks mõista. Enn Tarto, kes keeldus seletuste andmisest ja küsimustele vastamisest, ei tunnistanud end süüdi üheski esitatud punktis.

SUNNITÖÖLE

18. aprillil 1984 teatavaks tehtud kohtuotsuse kohaselt mõistis ülemkohus Enn Tartole „nõukogudevastase agitatsiooni ja propaganda" eest 10 a. erirežiimiga sunnitööd ja 5 a. sundasumist. 19. aprillil, s.t. Suurel Reedel võimaldati Erna ja Linda Tartole Tallinna Keskvanglas kokkusaamine Enn Tartoga, kes nende riidade avaldamisel on juba ärasaadetud Uurali jalal asuvasse Kutšino erirežiimiga orjatöölaagrisse. Samasse laagrisse, kus enne Tšistopoli vanglasse üleviimist vaevles ka 15 a. vangistusse saadetud vabadusvõitleja Mart Niklus.

Kuni edaspidiseni palutakse Enn Tartole määratud kirjad, tervitused jne. lähetada järgmisel politvangide kesksel aadressil Moskvas: USSR, Moscow, Uchrezhdenie p/ya 5110/1, TARTO, Enn.

VABADUSVÕITLEJA

Enn Tarto on sündinud 25. sept. 1938 Tartus. Ta arreteeriti esimest korda 1956.a. detsembris enne keskkooli lõpetamist ja mõisteti 1957.a. märtsis koos seitsme koolinoorega „nõukogudevastase tegevuse" eest 5 a. sunnitööle. Kandis karistuse Mordva ANSV-s, kus lõpetas keskkooli. Vabanes tingimisi 1960.a. juunis. Arreteeriti teistkordselt 1962.a. juunis ja mõisteti sama aasta detsembris koos viie kaaslasega „nõukogudevastase agitatsiooni ja propaganda" ning „nõukogudevastasest organisatsioonist osavõtmise" eest 5 1/2 a. sunnitööle. Pääle Mordva orjatöölaagrist vabanemist 1967.a. detsembris töötas ehitustöölisena ja katlakütjana. Õppis kolm aastat Tartu Ülikoolis eesti filoloogiat, kuid teda ei lastud poliitilistel põhjustel ülikooli lõpetada. Enn Tarto on teistkordselt abielus. Teise vangipõlve ajal lahutatud abielust on 21-aastane tütar Tiina. Teisest abielust on tütar Marju, sündinud 1974. Enn Tarto töötas viimati Eesti Kolhoosiehituse Tartu osakonnas kojamehena. Enn Tarto ja ta perekonna abistamiseks mõeldud toetuspakid suunata ta abikaasale järgmisel aadressil: Erna Tarto, Anne 20-7, 202400 Tartu, Eesti NSV.

Enn Tarto, samuti kui Mart Niklus, Endel Ratas, Erik Udam, Jüri Kukk, Heiki Ahonen, Tiit Madisson, Viktor Niitsoo, Lagle Parek, Arvo Pesti ja paljude teistega kuulusid Eesti vastupanuliikumise rühmitusse, mis pääle Helsingi-konverentsi 1975 asus kodumaal jälgima Helsingi lõppakti inimõigusi käsitlevate eeskirjade täitmist N. Liidu poolt. Helsingi rühmitusse kuuluvad aktivistid on ajavahemikus 1979-82 individuaalselt allakirjutanud enam kui kümnekonnale kollektiivsele memorandumile, apellile ja protestikirjale. Helsingi rühmitusest on Jüri Kukk surnud piinamise tagajärjel nõukogude vanglas. Kaheksa on kandnud pikajaalisi karistusi vene vanglais ja orjatöölaagreis.

Enn Tarto on Abistamiskeskus

„Meie Elu" nr.21 (1786) 1984

nistega Eestisse
US PAKKIDE SAATMI-
STUD TOLLIGA.
ttemakstud tolliga pakke

id pakisaajad Eestis pea-

e võimelised teile pakku-
dsamaid hindu kui teised.
ED NÄDALAD VEEL!
10 kg — $34.—

-WAY
ERVICE
ONTARIO LTD.
, Ont. M6R 2M8
042
. — Tel. 544-3603

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502

KKALIKUS VALIKUS
s ja tähtpäevadeks.
eesemeid —
ERAAMIKA-, NAHA ja
E alal.
inglise keelt.

AR, C.A.
untant
oronto, Ontario, M5H 3M7
99

COLLISION
KERE PARANDUSI
R. POLASHEK
Magnificent Rd., Etobicoke

RUNTE
coe järve kaldal.
x 440 jalga.
Tel. 486-0257

Enn Tarto . . .

(Algus esiküljel)

kodumaise vastupanuliikumise kroonika „Lisandusi mõtete ja uudiste vabale levikule Eestis" väljaandmisest osavõtmises, „nõukogudevastaste" andmete ja informatsiooni läände vahendamises ning „riigivastaste" märkuste tegemises.

TUNNISTAJAT

Enn Tarto „nõukogudevastase tegevuse" tõestamiseks esitas prokurör seitsmekuulise eeluurimise käigus kogutud 20 tunnistaja materjali. Tunnistajaist olid pooled kohtusse ilmunud, ülejäänud kümne osas loeti ette varem protokollitud tunnistused. Peatunnistajana esines vabadusvõitlejate Lagle Pareki, Heiki Ahoneni ja Arvo Pesti vastasest poliitprotsessist tuntud Urmas Nagel, keda KGB oli „opositsionäärina" suutnud sissepoetada Mart Nikluse ja Enn Tarto juhtimisel tegutsevasse vastupanugruppi. Tunnistajaina esinesid veel Enn Tarto töökaaslased, omaaegsed kaasvangid jne. Prokurör nõudis teostatud kohtuliku arutamise alusel Enn Tartole kui „eriti ohtlikule retsidivistile", kellele on varem mõistetud vabadusekaotus „eriti ohtliku riikliku kuriteo" eest, paragrahvis ettenähtud kõrgeimat karistusmäära, s.t. 10 a. erirežiimiga sunnitööd, sellest 3 a. vangla türmis ning 5 a. sundasumist.

KAITSE

Advokaat Liivik rõhutas oma kaitsekõnes, et Enn Tarto on toiminud N. Liidu konstitutsiooni, Inimõiguste ülddeklaratsiooni ja Helsingi Lõppakti põhimõtete ja eeskirjade raames. Tema poolt inimõiguste kaitseks allakirjutatud apellid ja protestikirjad ei sisalda nõukogude ja riigivastaseid elemente. Tema poolt edasi antud andmed käsitlevad tegelikult asetleidnud sündmusi. Advokaat palus kaebealust õigeks mõista. Enn Tarto, kes keeldus seletuste andmisest ja küsimustele vastamisest, ei tunnistanud end süüdi üheski esitatud punktis.

SUNNITÖÖLE

18. aprillil 1984 teatavaks tehtud kohtuotsuse kohaselt mõistis ülemkohus Enn Tartole „nõukogudevastase agitatsiooni ja propaganda" eest 10 a. erirežiimiga sunnitööd ja 5 a. sundasumist. 19. aprillil, s.t. Suurel Reedel võimaldati Erna ja Linda Tartole Tallinna Keskvanglas kokkusaamine Enn Tartoga, kes nende ridade avaldamisel on juba ärasaadetud Uurali jalal asuvasse Kutšino erirežiimiga orjatöölaagrisse. Samasse laagrisse, kus enne Tšistopoli vanglasse üleviimist vaevles ka 15 a. vangistusse saadetud vabadusvõitleja Mart Niklus.

Kuni edaspidiseni palutakse Enn Tartole määratud kirjad, tervitused jne. lähetada järgmisel poliitvangide kesksel aadressil Moskvas: USSR, Moscow, Uchrezhdenie p/ya 5110/I, TARTO, Enn.

VABADUSVÕITLEJA

Enn Tarto on sündinud 25. sept. 1938 Tartus. Ta arreteeriti esimest korda 1956.a. detsembris enne keskkooli lõpetamist ja mõisteti 1957.a. märtsis koos seitsme koolinoorega „nõukogudevastase tegevuse" eest 5 a. sunnitööle. Kandis karistuse Mordva ANSV-s, kus lõpetas keskkooli. Vabanes tingimisi 1960.a. juunis. Arreteeriti teistkordselt 1962.a. juunis ja mõisteti sama aasta detsembris koos viie kaaslasega „nõukogudevastase agitatsiooni ja propaganda" ning „nõukogudevastasest organisatsioonist osavõtmise" eest 5 1/2 a. sunnitööle. Pääle Mordva orjatöölaagrist vabanemist 1967.a. detsembris töötas ehitustöölisena ja katlakütjana. Õppis kolm aastat Tartu Ülikoolis eesti filoloogiat, kuid teda ei lastud poliitilistel põhjustel ülikooli lõpetada. Enn Tarto on teistkordselt abielus. Teise vangipõlve ajal lahutatud abielust on 21-aastane tütar Tiina. Teisest abielust on tütar Marju, sündinud 1974. Enn Tarto töötas viimati Eesti Kolhoosiehituse Tartu osakonnas kojamehena. Enn Tarto-ja ta perekonna abistamiseks mõeldud toetuspakid suunata ta abikaasale järgmisel aadressil: Erna Tarto, Anne 20-7, 202400 Tartu, Eesti NSV.

Enn Tarto, samuti kui Mart Niklus, Endel Ratas, Erik Udam, Jüri Kukk, Heiki Ahonen, Tiit Madisson, Viktor Niitsoo, Lagle Parek, Arvo Pesti ja paljude teistega kuulusid Eesti vastupanuliikumise rühmitusse, mis pääle Helsingi-konverentsi 1975 asus kodumaal jälgima Helsingi lõppakti inimõigusi käsitlevate eeskirjade täitmist N. Liidu poolt. Helsingi rühmitusse kuuluvad aktivistid on ajavahemikus 1979-82 individuaalselt allakirjutanud enam kui kümnekonnale kollektiivsele memorandumile, apellile ja protestikirjale. Helsingi rühmitusest on Jüri Kukk surnud piinamise tagajärjel nõukogude vanglas. Kaheksa on kandmas pikajaalisi karistusi vene vanglais ja orjatöölaagreis.

Enn Tarto on Abistamiskeskuse ettepanekul adopteeritud Amnesty Internationali poolt, mille raames ta vabastamiseks töötab üks grupp Austrias ja teine Lääne-Saksamaal. Eestlaste osas on Enn Tarto ja ta perekonna hääks asunud tegevusse 14 hooldusgruppi ja hooldajat, neist 11 USA-s, 2 Rootsis ja 1 Austraalias. Pääle selle on üks rootsi perekond võtnud endale vaderiülesanded.

Esto rongkäigu plakatid, mis valminud kunstnik Saarniidu stuudios, ootavad kandjaid.

Esto rongkäik Yonge'i tänaval

Esto rongkäigule on antud luba liikuda Yonge'i tänaval, olgugi, et on argipäev. Varemini määratud University Avenue on küll ilus ja avar tänav, kuid selle dekoreerimine on raskem ja rahva liikluse seisukohalt kõrvalisem. Yonge on aga tulvil jalakäijaist ja majadel on lipuvardaid.

Rongkäiguks kogunetakse neljapäeval Queen's Park'i algusega kell 9 hommikul. Viis orkestrit hakkavad marsiks mürtsuma kell 11.00, teekonnale, mis 4 km järele viib Raekoja ette, kus toimub meie vabadusnõudluse esitamine. Peakõnelejaks on opositsioonijuht Brian Mulroney.

Õnnestunud „Nyet, Nyet Soviet!"

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas Noorsootöökomisjoni korraldatud „Nyet, Nyet Soviet" õhtu õnnestus igati. Õhtut reklameeriti laialdaselt eesti, läti ja leedu ühiskondades ja suurearvuline osavõtt näitas selle tagajärgi. Kuna noortel on nähtavasti muutunud kombeks „moekalt hilineda", oli tantsu alguseks kell 8 saal veel tühi. Kella kümneks oli aga Tartu College'i saal täis rahvast.

Eesruumi oli paigutatud kahele tahvlile vangistatud vabadusvõitlejate pildid ja elulood. Tahvlite ette asetatud lauale oli pandud mitmesugused Eestit ja vangistatud vabadusvõitlejaid tutvustavat trükiseid. Oli ka müügil Toomas Trei poolt valmistatud T-särgid „Better Dead, Than Red" loosungiga, mis leidsid rohkesti ostjaid.

Ametlikke kõnesi ega ettekandeid ei olnud, kuna õhtuse mõte oli ainult tutvustada omavahel vabadusvõitlusega seotud eesti, läti ja leedu noori. Lubati kontaktis hoida ja räägiti jälenägemisest Balti Noorte Kongressil, mis toimub augustikuus Barrie linna ligidal asuvas läti laagris.

Õhtu tegelikkudeks läbiviiajateks olid Maiki Andre-Lupp, Kadi Kaljuste ja Piret Komi. Baari korraldas Tiit Romet. Peo korraldamisel oli ka abiks Mart Lupp ja Priit Aruvald. Tantsuks mängis „Tarkus orkester", kes õhtu jooksul mängis mitmel korral Kanada komponisti, B.B.Gabor'i poolt viiristatud laulu „Nyet, Nyet Soviet".

Õhtu tulu läheb vangistatud vabadusvõitlejate abistamiseks.

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

TORONTO — Ontario parlamendiliiget Eddie Sargent'i rünnati ja rööviti $600. Kallaletung tuli nii ootamatult ja teostus sellise kiirusega, et temal ei olnud mahti tähele panna kuidas röövlid välja nägid. Üks neist hoidis oma püstoli vastu Sargenti külge, kuni teised tema taskuid tühjendasid.

NEW YORK — Kanada diplomaat Ken Tailor, kes sai kuulsaks 1979. a., päästes Iraanis 6 USA diplomaati ja lähemal ajal lahkub diplomaatilisest teenistusest, on asunud seisukohale, et suurvõimud, kes omavad tohutu tagavara hävitusrelvadest, peavad alustama läbirääkimisi omavaheliste ja teiste tüliküsimuste lahendamiseks. Need ei ole lahendatavad relvade abil. Eriti peab N.Liit arusaamisele tulema, et tema oma tugipunktide loomisega laias maailmas, nagu Kuubas, Angoolas, Kesk-Ameerikas ja Afganistanis, ei vii teda lähemale maailma vallutamisele kommunismi poolt.

Eesti koolid . . .

(Algus esiküljel)

Silm-kiitusega, Tarmo Soots-kiitusega, Hillar Sõrra-kiitusega, Ülle Träss, Erik Türk ja Erik Valter-kiitusega.

Kolm mälestusrikast aastat on möödunud keskkoolis, ütles omas sõnavõtus lõpetaja Ingrid Silm. Meile on keskkool andnud lisa teadmisi eestlusest, eriti palju eesti meelt. Õpetajatele oleme vahest elu raskeks teinud, kuid tänulikud oleme neile. Leian nüüd, et eesti keelt peaksid kõik eesti noored õppima, see toob eesti noori kokku ja seob meid Esto'l, millel esindame eesti noorust. Loodan, et tulevikus kõik meie noored käivad eesti koolis.

Järgnes koolikomitee esimehe, Hans Lupi, kõne. Ta mainis, et õpetöö ametlik lõpp ei vabasta veel kooliperet kohustustest, millised on enne järgmist õppeaastat täita. Ta mõtles siin, et uue lipu all, mille kinkis õppeasutustele koolide komitee, kelle esindajad selle alg- ja keskkooli ning gümnaasiumi õpilaskondade esindajatele üle andsid, võta osa IV ülemaailmsetest Eesti Päevadest Torontos 8. kuni 15. juulini s.a. See üritus haarab igat meie õpilast.

Koolitöö oli intensiivne ja tulemusrikas. See oli suur panus Eestile ja eestlusele. Ilma õpetajate, noorte vanemate ning vanavanemate toetuseta poleks noored jõudnud oma tänaste saavutusteni. Neile olgu me kooli ühiskonna tänu! Jätkuvat tahet ja jõudu, et edasi kanduks eestlus, eesti keel ning me rahvuslik võitlus, mis peab meid viima kord oma rahva õiguste ja vabaduse taastamise koidikule!

TÄNU

Tänu õpetajatele sümboliseeriti kevadõitega, milliseid andsid õpilased keskkooli juhataja Edgar Martenile, II kl. juh. Ene Lüdigile, koolide sekretärile Leida Marleyle, I kl. juh. Juta Puhmile, III kl. juh. Henn Ründvale, lauluõpetaja Liina Teosele, rahvatantsu õpetaja Anne Tüllile ja rahvatantsu abiõppejõule Allan Liigile. Hugo Valteri mälestusfondi preemia omandas, erilist huvi rahvatantsu vastu näidanud, kiitusega lõpetaja, Erik Valter. Eesti Sihtkapitali pool tänutäheks ja tunnustuseks aktusekõnelejale Martin Toomesele oli H. Kompuse teos: „Kustutamata nälg kunsti järele . . ." Meie ühiskond on uhke noorte saavutustele. Seda on väärikalt hinnatud sõbralike organisatsioonide kaudu, kes tegid lõpetajate preemiafondi annetusi: Toronto Eesti Ühispank, Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, Toronto Eesti Selts, korp! Vironia, Eesti Korporatsioonide Liit, korp! Fraternitas Estica, korp! Rotalia, Eesti Üliõpilaste Selts, Eesti Rahvuslaste Kogu Kanadas. Lisaks preemiafondi annetustele kinkis Toronto Eesti Ühispank kõigile XVIII lennu abiturientidele kooli hõbedase lõpusõrmuse. Soomepoiste Klubi kinkis kõigile lõpetajaile E. Uustalu koostatud raamatu „For Freedom Only" ja Rahvuslaste Kogu Kanadas 10-le paremale lõpetajale A. Roosman'i graafika mapi „Tuli tuha all".

Hans Lupp tänas praost A. Tauli lipu õnnistamistalituse eest ja kunstnik Jüri Punnot, kes lippu kavandas ja kujundas ilma selle suure töö eest tasu küsimata! Samuti tänas ta koolijuh. Edgar Marteni lipu tegeliku valmistamisega seotud mure ja tehtud töö eest. Tänusõnu ütles H. Lupp kõigile annetajaile ja abilistele.

HUVITAVAD AASTAD

Ühe abituriendi lõputestist luges koolikomitee esimees noorte mõtteid kokkuvõtlikult: „Esimesest aastast keskkoolis mäletan, kui lõbus oli tantsida rahvatantsu. Mulle meeldib rahvatants. Teine aasta oli raskem, sest pr. Komi tegi kõigile selgeks, mis pidi õppima ja rohkemgi. Me viimane aasta oli kõige lõbusam, olime koolis kõige vanemad ja targemad! Mu lemmiktunnid on olnud need, kus hr. Ründva seletas elust Eestist. Kuulasin huviga, kuidas venelased ründasid eestlasi. Need jutud on õpetanud mind, kui kardetavad ja halvad on venelased, milline õudne asi on tegelikult kommunism . . . Need täienduskeskkooli aastad oli huvitavad . . ."

Hümniga lõppes aktuse formaalne osa, millele järgnes mõnus koosviibimine kohvilaudades.

H.L.

Asutati Valgamaalaste Selts

LEO TAMBERG ESIMEHEKS

Valgamaa mitteametlik esindaja Leo Tambergi eestvedamisel kutsuti kokku koosolek Valgamaalt pärit kaasmaalaste organiseerimiseks 17. aprillil, Eesti Majas, kuhu oli ilmunud 14 valgamaalast.

Koosolekut juhatas Leo Tamberg. Ta andis pikema ülevaate Esto '84 raames peetavast Maakondade Päevast ja selgitas, kui raske on tegutseda Valgamaa nimel, kui ei ole selleks ametlikku volitust, õigust otsida abilisi või teha otsusi.

Valgamaa oli üks esimesi maakondi, kes korraldas kokkutulekuid, kuid need ei ulatanud Valga „Valgest Majast" kaugemale. Esimene üldine valgamaalaste kokkutulek peeti selleks moodustatud ad hoc komitee korraldusel Seedriorul, 1. septembril, 1975.a. Suuri raskusi tuli läbiteha I Killamängude ajal, kui Valgamaad ei tahtnud keegi esindada. Killamängude juhatusliikme ettevõtmisel saadi siiski niikaugele, et üteldi tervitused kolmes kohalikus keeles ja müüdi ehtsate eesti ja läti piiriületamise templitega suveniir-passe. II Killamängude ajaks jõuti moodustada uus ad hoc komitee ja passide müügile ja tembeldamisele lisaks jõuti valmis ka ehtsa sini-must-valge eestipoolse piiritõkkega ja suure Valgamaa kaardiga. Ei puudunud isegi eesti ja läti lipud. Samuti koostati väike brošuur Valgamaa tutvustamiseks.

Esto '84 raames peetava Maakondade Päeva Valgamaa osas n.ö. asja enda kätte võtnud kaks Valga daami, kes on tegutsenud Etno-graafilises Ringis ja valmistanud esemeid väljapanekuteks näitusel, et Valgamaa koht oleks täidetud. Samal ajal tegutses täiesti iseseisvalt Valgamaa miteametliku esindajana Leo Tamberg. Nii osutus vajalikuks luua organisatsioon, et tegevust ja esindamist koordineerida. See sai teoks 17. mail, 1984. a. Vastloodud organisatsiooni nimeks valiti „Valgamaalaste Selts". Esimeheks valiti ühel häälel Leo Tamberg, abiesimeheks Arnold Till, sekretäriks Vally Johanson ja laekuriks Hilda Vähi. Põhikirja väljatöötamine jäi Arnold Till'i hoolde. Üheks esimeseks ülesandeks uuele juhatusele jäi Maakondade Päeva korraldamisel abiliste leidmine. Samuti otsustati alustada liikmete värbamise aktsiooniga. Juhatus palub kõiki kaasmaalasi, kelle jalg on jälgi jätnud Valgamaa pinnale ja kes tahab olla osa selle omapärase, kolmest maakonnast „laenatud" maaga loodud maakonna ilust, elust ja olust mineviku mälestustes ja tuleviku taotlustes, ühineda liikmena Valgamaalaste Seltsiga. Palutakse võtta ühendust laekuri Hilda Vähiga, tel. 241-2782 või teiste juhatusliikmetega.

V.J.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

„Ehatares" pühitseti kirik

Pühapäeval, 20. mail pühitses piiskop Karl Raudsepp „Ehatare" kiriku. Ta ütles: „Ma pühitsen selle pühakoja tervikuna oma ameti poolest ja mulle antud meelevalla põhjal." Ta õnnistas ja pühitses altari, altarimaali, oreli ja mänguriistad, küünlajalad, karika, liniku, selle ruumi ja kõik, mis selle sees.

Kella kolmeks oli kirik täidetud „Ehatare" perest ja külalistest. Vaevalt jäi ruumi seismiseks. Keldrikorral asuva saal on kujundatud maitsekalt, et täita eeskujulikult kiriku ja seltskondliku ruumi ülesandeid. Valgustus ja värvitoonid loovad piduliku mulje, mis sobivad mõlemaks ülesandeks. Eriti koduselt soojaks teeb miljöö rikkalik puuliikide tarvitamine nii altaril kui seinal.

Äsjavalminud altarimaali maalis kunstnik Artur Mihkelsaar. Kasepuust altari kõrval seisid suured, väärtuslikud küünlajalad ja rist, mille puusse lõikas ja „Ehatarele" kinkis skulptor Otto Rannamäe. Kauni, käsitsi tikitud ja pilutatud altariliniku kinkis Irma Kaasik Hamiltonist ja kena hõbedast armulauakarika kinkis oma kadunud abikaasa mälestuseks Edith Ederma.

Kui kõlasid Julie Herma'lt uue oreli meeldivad helid, siis igaüks tundis end olevat tõelises kirikus. „Ehatare" kirik oma ilusa altarimaaliga Kristuse taevaminekust oli vääriline piiskoplikuks õnnistamiseks. See kirik on koht, millele võivad uhked olla „Ehatare" elanikud ja Eesti Abistamiskomitee. Kiriku valmistamisel on suured teened EAK esimehel Alfred Sepal nii kujundamise kui ka praktilise puutöö läbiviimisel.

Pidulikku jumalateenistust kaunistas solistina Õnne Laikve. Ta laulis M. Lüdigi „Minu altar" ja F. Händeli „Ta juurde tulege kõik". Klaveril saatis P. Leith.

Ühislauludeks oli valitud: „Me tänu, Jumal, vastu võta", „Jää vaikseks, süda, meel ja mõte" ja „Õnnista ja hoia". Ühislaule uuel „Ehatare" orelil saatis Julie Herma.

Praost Andres Taul luges ette Esimese Kuningate raamatu 8-nda peatüki.

Piiskop Karl Raudsepp võttis oma pühitsemiskõne aluseks väljavõtte Kirjast koloslasteie kolmandast peatükist, 15-ndast salmist. Kõne teemaks oli arm, rahu ja tänulikkus, mis nii sobis pidupäevale. Ta ütles, et tihti paljud unustavad olla tänulikud. Loomad on tänulikud ja nad lakuvad oma peremehe käsi, kuid „poeg" tihti unustab tänamast oma ema. Ta ütles, olge tänulikud üksteisega koos. Piiskop tõi ette sümboliha EAK esimehe, kadunud õpetaja Bruno Ederma, ja praeguse esimehe Alfred Sepa, kes on kui Jumalast seatud sellele kohale, kes oma sealoleku ja tööga ilma tasu küsimata läbiviisid, et sai „Ehatare". Oleme tänulikud neile ja kõikidele, kes kaasa aitasid, et meie täna võime siin üheskoos viibida. Lõpetades oma kõne, ta soovis Kristuse rahu kõikide südamesse.

Pärast pidulikku jumalateenistust „Ehatare" elanikkudest koostatud perenaiste toimkond: Jenny Petersoo, Ada Avi, Hilda Eerme, Amanda Mälgi, Karin Escholtz ja Marie Hindre serveerisid kohvi koos juurdekuuluvaga.

„Ehatare" kirikukomitee esimeheks on olnud algusest peale August Kurley.

Osavõtjad tundsid rõõmu uuest kirikust ja õnnestunud pühitsemisest.

elna

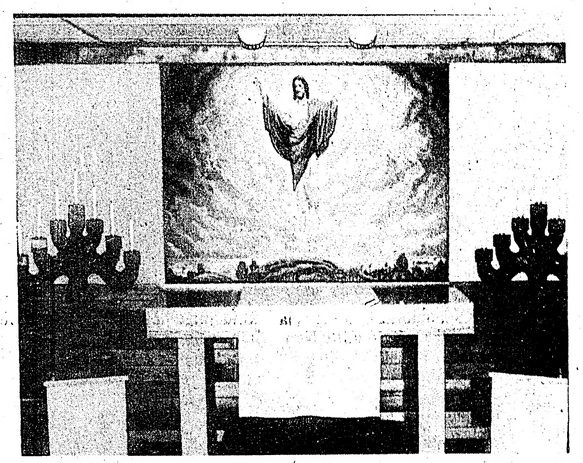

„Ehatare" kiriku altar liniku, küünlajalgade ja altarimaaliga.
Foto — Elna Kungla

Raimond Kolk
„VALLAVANEMA PÄRANDUSTOMP"
Romaan
Hind $16.00. Postiteel saates lisandub saatekulu.
Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Noored San Francisco Eesti Seltsi juhtima

SAN FRANCISCO — Siinse Eesti Seltsi peakoosolekul valiti 32 a. vana Ain Veske uueks seltsi esimeheks. Ta on esimene San Francisco sündinud ja Eesti Täienduskoolis eesti keelt õppinud San Francisco Eesti Seltsi esimees. Samuti abiesimeheks valitud Mati Valvur ja uus sekretär Liisa Sepp on end. S.F. Eesti Täienduskooli õpilased. Neljandaks juhatuse liikmeks valiti noorte soovil kogemustega seltskonnategelane ja kunagi ka S.F.E.S. esimehe ülesandeid täitnud Leo Keerberg. Juhatuse liikmekandidaatideks jäid Tõnu Sepp ja Karin Sillat. Revisjonikomisjoni valiti Valdmar Heitur, Heino Valvur ja Uno Veideman — kandidaadiks Evert Rekk.

Kõik juhatusse ja seda kontrollima valitud isikud on uued. Niisiis eeldused on loodud värske tuule puhumiseks.

San Francisco Eesti Seltsi uus aadress: 530 Stockton 607, San Francisco, California, 94108. Tel. (415) 788-4364.

Äsjavalitud juhatuse esimeseks ülesandeks on jaanipäeva pidustuste läbiviimine Põhja-Kaliforni eestlastele. See toimub 16. ja 17. juunil 30 miili San Franciscost põhja pool asuvas El Veronas (Sonoma County) soome pensionäride kodu maa-alal. Ööbimisvõimalus telkides või lähedastes motellides, ujumine basseinis, eht soome saun köetud kogu aeg ja laulmise luba laupäeva hommikust pühapäeva õhtuni.

AIN VESKE — San Francisco Eesti Seltsi uus esimees.

Eesti arst valvekorras

26. ja 27. mail
dr. T. Kuutan 751-6141

Eesti Pensionäride Klubi peakoosolekul neljapäeval, 17. mail valitud juhatus. Istuvad, vasakult: E. Terts, A. Möller, F. Terts (esinaine), J. Soots ja H. Kreem. Seisavad: H. Parsons, A. Laanep, P. Kalju ja E. Kumm. Foto — O. Haamer

Pensionäride Klubil üle 700-ja liikme

Toronto Eesti Pensionäride Klubi peakoosolek 17. mail Eesti Maja keskmises saalis oli üksmeelne, asjalik ja kestvuselt lühike. Koosoleku avas ja juhatas esinaine F. Terts. Leinaseisakuga mälestati aasta jooksul igavikuteedele siirdunud klubiliikmeid (19).

Juhatuse poolt esitatud päevakord kinnitati esitatud kujul. Eelmise peakoosoleku protokolli ettelugemist ei nõutud.

TEGEVUSARUANNE:

Klubil on üle 700-ja liikme. Aasta jooksul on klubisse astunud 50 liiget ja nimekirjast on kustutatud 31 liiget. Korraldati kaks väljasõitu, kuus koosviibimist, jõululaat ja loterii. Jaanuaris korraldati koosviibimine tervisvõimlejate, laulukoori ja rahvapilliorkestri ühise tuluõhtuna, mis õnnestus hästi.

Klubil on endiselt kaheksa huviringi.

KÄSITÖÖRINGI juhatab Helle Kreem, abideks Elga Niglas ja Marta Paulus. Koos käiakse kolmapäeviti, valmistades käsitööesemeid jõululaadaks.

TERVISVÕIMLEMISRING on klubi suurim oma 75-e liikmega. Ring tegutseb ilma klubi toetuseta kümneliikmelise juhatuse juhtimisel. Ringi esimeheks on prl. H. Vallner ja palgaliseks instrukrotiks Asta Kalmar.

KLUBI NAISKOORIS on 20 lauljat. Esimeheks Linda Toming. Tasulisteks koorijuhtideks on Peeter Tammearu ja Margit Viia.

RAHVAPILLIDE ORKESTER tegutseb iseseisvalt „New Horizoni" toetusega. Juhatuse esimeheks O. Haamer.

SOTSIAALRINGI juhatab klubi auliige E. Loosberg, abiks — R. Sõrra.

RAAMATUKOGUHOIDJAKS on F. Möller, abideks Elli ja Evald Lootus ning Jaan Soots. Raamatukogule on ostetud kõik uued raamatud, mis viimasel ajal ilmunud.

BRIDGE'i-RINGI juhatab endiselt N. Valge. 16—20 mängijat käivad koos kolmapäeviti (ka suvekuudel). Klubi tasub poole ruumiüürist.

MALERINGI juhiks on Adele Toom. Kooskäimised kolmapäeviti.

Pereema nais- ja meesabilised pälvivad tunnustust ja tänu klubi koosviibimiste korraldamisel väsimatult abistamise eest.

Klubi juhatus on lasknud trükkida V. Gustavsoni kavandi järele sünnipäeva-kaardid, mida saata klubiliikmetele juubelisünnipäeva puhul.

MAJANDUSARUANNE

Möödunud tegevusaastel oli klubil tulusid $6,918.07 ja kulutusi $7,746. 37. 1983/84. a. saldo 14,826.34 dollarit. Nii tegevuse- kui ka majandusaruanne kinnitati koosoleku poolt ühel häälel.

1984/85. a. tegevuskava:

Eelseisval tegevusaastal on kavatsus alata koosviibimistega septembriskuus, et tähistada kodumaalt lahkumise neljakümnendat aastapäeva, ühtlasi alates klubi viieteistkümnendat tegevusaastat. Eeloleval suvel on kavatsus korraldada ainult üks väljasõit, sest meie ühiskonnal on ees tegevusrohke suvi Esto '84 näol. Toronto linna 150-nda aastapäeva tähistamisel Eesti Maja suures saalis 23. augustil nn. „Carousel'i" raames on tegevad peamiselt „New Horizonil" toetust saanud organisatsioonid.

Eelarve: 1984/85. a. eelarve näeb ette tulusid $6500.00 ja kulusid $8300.00 puudujäägiga $1800.00, mis käetakse tagavarakapitalist, mille seis oleks 1984/85. a. 13,026.34 dollarit.

Koosolek kinnitas tegevuskava ja eelarve juhatuse poolt esitatud kujul.

VALIMISED

Juhatusest vanuse tõttu väljalangenud liikmed O. Kraav, E. Terts, H. Kreem, A. Laanep ja F. Möller nõustusid juhatuses edasi töötama kõik peale O. Kraav'i. Koosoleku poolt seati veel üles kandidaatideks P. Kalju, L. Raudver ja B. Taras.

Kinnisel hääletusel said hääli ja valiti juhatusse: F. Möller 59 häält, A. Laanep 55 häält, P. Kalju 53 häält, H. Kreem 52 häält ja E. Terts 48 häält. Juhatuseliikme kandidaatideks jäid L. Raudvee (25h.) ja B. Taras (19 h.).

Revisjonikomisjoni liikmeteks valiti L. Vaher, A. Toom ja B. Tarkmeel. Peakoosoleku protokollile allakirjutajaks nimetati R. Sõrra.

Koosolijate poolt ei tõstetud üles küsimusi ja läbirääkimiste all sõnavõtte ei olnud peale J. Säägi, kelle ettepanekul avaldati juhatusele tunnustust ja tänu hästi tehtud töö eest tugeva aplausiga.

Esto Noortekonverents

Vestlus Peeter Einolaga

Esto '84 reklaamis seisab üsna lühike teade, et tulemas on ka Noortekonverents. Selle ürituse eestvedajaks on Peeter Einola. Küsime: „Noortekonverentsist ei ole palju kuulda olnud. Kuidas ja millal sellega alati ja mis andis selleks tõuke?"

PEETER EINOLA

„Esto noorte ürituste juhatajad Kadi Kaljuste ja Piret Komi arvasid, et Noortekonverents oleks sobiv üritus ja pöördusid minu poole pooleteise aasta eest sooviga, et võtaksin selle korraldamise endale. Ma nõustusin. See pole peale Esto reklaami palju levitamist ajakirjanduses leidnud, kuid on siiski teada, et niisugune üritus toimub."

„Kuidas on see arenenud väljaspool Kanadat? Kas on moodustatud komiteesid välismaadel, kes selle organiseerimisega tegutsevad?"

„Seda ei ole tehtud. See konverent on rohkem seminari stillis ja seninioon ühendus olnud ainult isiklike tutvuste kaudu Ontario linnades elavate noortega. Noorte üritused on juba sellised, et tavaliselt juhtuvad need küllaltki kiiresti ilma suurema ettevalmistuseta. Mul on juttu olnud sellest nii lääne-rannikuga kui ka New Yorgiga."

„Kui kaugele on see arenenud?"

„Kava suhtes jaguneb see 3-e ossa. Teemad on üldist laadi, peamiselt eestlusest ja tulevasest generatsioonist, et vaadelda, mis mõjud on kohalikul ühiskonnal eesti ühiskonnale, et sealt edasi arutada mõningaid aspekte, mis on silmapaistvad. On kutsutud esinema pikema ettekandega Tõnu Parming, et läbivõtta aspekte, nagu eesti keele osatähtsuse säilitamine ja abielud mitte-eestlastega. Mis mõjud sellel on meie ühiskonnale. Samuti kultuurilist arengut, väljavaateid tulevasele põlvele jne. Sellele järgneks üld-diskussioon osavõtjaskonna poolt.

Teine osa oleks Esto-American fenomen — Juta ja Peeter Ristsoo poolt toimetatud ajakiri. Juta Ristsoo teeb sellest ettekande, mis nad sellega taotlevad. Sellele järgneks laudkonna vestlus, mis käsitleks eesti ajakirjanduse ja keele üldist problemaatikat tulevikus. Kolmas osa oleks koostöö kolme Balti rahva vahel. Selleks on Balti Kongress. Eesti osakonna ettekandele järgneb jällegi laudkonna vestlus. Lõpptulemuseks oleks teatud mõttevoolu arendamine osavõtjakonnas. See kõik leiab aset Royal York'i Territories ruumis kolmapäeval, kella 2 alates."

„Kas on probleeme ja muresid?"

„Probleem on informatsiooni levitamises, et inimesed võiksid otsustada, kuhu minna. Informatsiooni levitamine on kõige suurem töö. Mind abistavad Lembit Jõgi, Juta Ristsoo ja Priit Aruvald. Tahaks, et 18-35-aastased tuleksid kohale. Eriti rohkelt tahaks konverentsil näha üliõpilasi. Vaja oleks, et kogumine oleks laiahaardeline, et neid tuleks igast maailmakandist, mitte ainult Torontost. Vaja on samuti laudkonna vestlustes liikmeid väljastpoolt Kanadat, kes oleksid sobivad," lõpetab Peeter Einola vestluse.

Asjast huvitatuil palub Peeter Einola ühendust võtta temaga Esto Büroo aadressil, ära märkides „Noortekonverents", 958 Broadview Ave., Toronto, Ontario, M4K 2R6, Canada.

V.J.

KEVADINE ERIPAKKUMINE

PRAEGU, enne tööhooaja algust võite saada meilt alumiiniumitooteid madalate kevadiste hindadega!

Alumiiniumist aknad ja uksed ❶ Termoaknad — Aknaluugid ❶ Välisseinakatted ❶ Räästaalused (soffit & fascia) ❶ Vihmaveerennid ❶ Katused

SOOME ETTEVÕTE

PAULI JUPPI ALUMINUM

34 Charles Tupper Dr. Scarborough

281-1175

TASUTA EELARVED

Alcan Building Products Authorized Dealer

Tellige suitsutatud angerjad, lõhe ja heeringad.

EXCLUSIVE DELICATESSEN

43 Mulock Ave., Toronto

Tel. 766-6007

KEITH JACKSON

„Alaska taimestik ja maastik"

T.E. Aiandusklubi lõpetas talviste loengute seeria aprillis. Viimasele kokkutulekule ütles avasõna esimees M. Lepik, millele järgnes St. Catharines asuva Brock Ülikooli geoloogia osakonna juhataja prof. dr. Jaan Terasmäe loeng teemal: „Alaska taimestik ja maastik".

Lektor vaatles valguspiltide saatel Alaska huvitavat loodust. Asukohalt on Alaska Põhja-Ameerika ja Aasia vahel ning samuti Vaikse Ookeani ja Põhja Läänemere vahel. Viimase jääaja kestel ei olnud Alaska jääga kaetud nagu suurem osa Kanadast. Taimestik ja loomastik võis seal niiöelda jääaja üle elada umbes 100 000 kuni 10 000 aastat tagasi.

Suurem osa Alaskat asub igikeltsa (permafrost) piirkonnas, mis iseloomustab taimestiku levikut ja koosseisu. Igikelts on jäädavalt külmanud maa, kus ainult õhuke pinna kiht sulab igal suvel. Tuhandete aastate jooksul on taimestik, maastik ja kliima saavutanud teatud tasakaalu igikeltsa suhtes. See tasakaal on kergesti mõjutav raudteede, teede, majade ja teiste ehituste poolt ning samuti ka metsa maha lõikamisega. Igikeltsa sulamine põhjustab ebaühtlast maa vajumist ja on majanduslikult vahest väga kallis. Üheks näiteks on Alaska õli-torustiku ehitamine, mis maksis umbes 8 billjonit dollarit, millest üks billion kulus igikeltsa probleemide katteks.

Praegune Alaska kliima on üsna niiske ja jahe. Suur osa Sise-Alaska madalmaad on kaetud soostunud metsaga (muskeg) ning mägedes ja põhja rannikul peamiselt tundra. Taimestiku uurimine Alaskas on tähtis, sest taimed on tundlikud mullapinna, geoloogiliste kivimite ja igikeltsa suhtes ning taimede liikide levik oleneb kliimast. Alaskas esineb mitmes kohas soojavee allikaid ning mitmed taimeliigid esinevad ainult nendes piirkondades erilise mikrokliima tõttu.

Põllumajanduse ja aianduse suhtes on huvitav märkida, et paljud aedviljad ja põllusaadused kasvavad palju kiiremini kui siin lõunas. Tõenäoliselt on selle põhjuseks pidev päevavalgus suvel, kuna Alaska asub põhjanaba piiril. Ka on seal vähe taimekahjureid ja taimehaigusi, sest talv on väga pikk ja külm. Kokkuvõttes võib öelda, et Alaska on taime kasvu mõttes väga huvitav maa.

Huvitavale ja sisukale ettekandele järgnes elav arutlus. T.E. Aiandusklubi siseloengud algavad sügisel 25. oktoobril, kus esineb Kadri Roman teemal" Vee äärsed iluaiad." Suvel on kavas, lisaks Hamiltoni Botaanika-aia kiviktaimla külastamisele, õppekäik Black Creek Pioneeride Külasse. Välja loositud aianduslik raamatu õnnelikuks võitjaks osutus Marta Dennis.

EKs

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja selsab eesti ühiskonna teenistuses.

Tellige oma külalistele, sugulastele ja sõpradele

ESTO '84 KIRJELDUSTEGA

Meie Elu

kaheks kuuks — 14. juunist kuni 16. augustini

$9.00

Vältige külalistele ajalehe järelesaatmise vaev.

TELLIMISKUPONG „MEIE ELU" TALITUSELE
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Palun saata kaks kuud ESTO '84 kirjeldustega „Meie Elu" hinnaga $9.00

Nimi .....

Aadress .....

.....

Tasun siinjuures $9.00

Kuupäev ..... Allkiri .....

ESTO'84 TORONTO 150

Endised H. Kubu eragümnaasiumi/Tallinna erakolledž'i õpilased ja õpetajad

Eelolevate Esto '84 pidustuste ajal Torontos kinnitavad paljud endised Eesti koolide õpilased oma nooruspõlve ja kooliaegseid sidemeid ja ka meie kool kavatseb teha kokkusaamise. Et seda edukalt sooritada, oleks väga tähtis teada osavõtjate arvu. Kokkutulek võtab aset esmaspäeva ennelõunat, juuli 9-ndal, Royal York hotellis. Kooliõde, -vend või õpetaja, kui loed seda teadet ja oled huvitatud, palun teata oma osavõtust viivitamata Maja Kimberg-Werner'ile, 612 First St., Hoquiam, Wash., 98550, USA. Lähemad teated täpse kellaaja ja ruumi kohta saadan siis järgmises üldkirjas enne Esto algust, ja see informatsioon on ka saadaval Esto keskusest Royal York'is või minu käest, ka Royal York'is. Näitame oma kooli vaimu ja katsume selle esimese üldkokkutuleku Põhja-Ameerika mandril eduka teha! Jällenägemiseni Torontos!

M. WERNER

Uus üritus — eesti heliloomingu kontsert

Muusikajuht Peeter Tammearu, koordinaator Asta Ballstadt.

Kontsert on pühendatud eesti heliloomingule, andes värvirikka läbilõike meie nooremapõlve heliloojaist kui ka hästituntud ja armastatud vanameistrite helitöödest. Programmi esitavad tuntud solistid, ansamblid ja Stokholmi Noortekoor, pakkudes uusloomingut Arvo Pärt'ilt, Kristi Allik'ult, Peeter Tammearu'lt, Kaljo Raidilt, Roman Toi'lt, Jan Järvlepalt, Elma Miller'ilt, Helen Tobias-Duesberg'ilt, Eduard Tubin'alt ja Omar Daniel'ilt. Kontserdi finaaliks on Artur Lemba klaverikontsert, mida esitab Eesti Muusikavõistluste võitja.

Neljapäeval, 12. juulil 1984 kell 3 p.l. Royal Conservatory of Music, Concert Hall'is, 273 Bloor Street West.

Ülemaailmne majandusteadlaste kokkutulek

Eesti Majandusklubi Kanadas korraldab Esto '84 raames ülemaailmse eesti majandustegelaste kokkutuleku koos daamidega ja ühise einega 11. juulil kl. 12 p. Royal York hotelli Upper Canada ruumis (Roofgarden). Eesti Majandusklubi palub kõiki ettevõtjaid ja majandustegelasi, kes tulevad väljaspoolt Torontot ja soovivad osa võtta kokkutulekust, teatada kuni 25. juunini koos ettevõtte nime ja aadressiga. Osavõtjate registreerimine on vajalik. Estonian Businessmen's Club in Canada, c/o Later & Co. Ltd., 1482 Bathurst St., Toronto, Ont. M5P 3H1.

Pärnu gümnaasiumide kokkutulek Esto '84 ajal

Pärnu Tütarlaste ja Poeglaste gümnaasiumide vilistlaste, õpilaste ja õpetajate kokkutulek ühes lantšiga toimub esmaspäeval, 9. juulil kella 12.00-15.00 Torontos, Sheraton Centre'is (123 Queen St. W. — linnavalitsuse vastas), hotelli York ruumis.

Osavõtust palutakse teatada hiljemalt 30. juuniks, kas Ellen Martens' ile — 100 High Park Ave., Suite 2305, Toronto, Ont., M6P 2S2, Canada, telef. (416) 763-2917, või Leo Koobas' ele — 1083 Parthia Cresc., Mississauga, Ont., L4Y 2L3, Canada, telef. (416) 277-3470.

Teaduslik kokkutulek

Teadusliku kokkutuleku teine ringkiri on välja saadetud. Eesti teadlaste suurest arvust on kahjuks ainult mõnesaja värksemad aadressid teada. Kõiki oleks tahtnud kutsuda Torontosse esmaspäeval, 9. juulil algusega kell 9.30 Royal York'i. Hommikust istungit juhatab Endel Tulving (Torontost). Ettekanded on: „Eesti kirjandus ja maailmakirjanduse tänapäev" — Ivar Ivask (Oklahomast) ja „Probleeme seoses 1924. aasta mässukatsetusega" — Hain Rebas (Göteborg ja Kiel). Kolmas ettekanne on veel lahtine.

Kell 11.00 järgneb kohv, omavaheline tutvumine ametkaastlastega ja huvigruppide laudkondade moodustamine ning arutlused (mis jätkuvad lõunalauas) ühiste probleemide üle. Arutlusprobleemidest on sugereeritud: (1) põhjapanevate eestikeelsete teoste tõlkimine inglise keelde (2) arhiivide ja raamatukogude olukord ja korraldamine, (3) uute võõrkeelsete eestiaineliste teatmeteoste valmistamine ja (4) globaalse sidevõrgu loomine või parandamine. Neile võib uusi teemasid lisada.

Kell 12.00 — lõunasöök, kus samahuvilised arvatavasti koos istuvad ja arutelu jätkavad. Lõunasöök on koos arstiteadlastega, kellel on hommikul oma konverents.

Kell 13.30 — lühiettekanded eestiainelistel teemadel. „Vargamäe meeste tõest ja õigusest" räägib Felix Oinas (Indinast), „Eesti ajaloo pakiliste ülesannete teenistuses" — Arthur Võõbus (Chicago) ja Tõnu Parming (Maryland), kelle pealkiri on otsustamata.

Kell 15.00 — Arutelu „eestiainelise uurimistöö edendamisest," juhatab Olev Träss (Toronto). Sõnavõtjad (mõned neist kirjalikult) on: Elmar Tampõld (Toronto ülikooli õppetoolist), Lembit Pütsep (Simon Fraseri ülikooli kursustest), uudiseid Rootsist ja Saksamaalt, Eesti Teaduslik Ühing Ameerikas — Tõnu Parming, „Eesti keele õppevõimalusi Austraalias" — Tiiu Salasoo, „Tartu Instituut" — Endel Aruja, „Teadlaste ja õpetlaste võimalikke ülesandeid globaalse eestluse kultuurikehas" — Walter Rand. Jätkuvad mõttevahetused tulevikuvõimalustest.

Teaduslik kokkutulek (inglisekeelse nimega „Conference of Scholars") on avatud kõigile, kes end selleks registreerivad, eriti hommikupoolsetele üldhuvilistele loengutele.

Arstiteadlaste konverents

Eesti Arstide Selts Rootsis energilisel algatusel toimub IV Ülemaailmne Eesti Arstiteadlaste konverents Torontos esmapäeval, 9. juulil algusega kell 9.00 Royal York'is.

Kava: kell 9.00 — tervitused ja teadeanded. Kell 9.15 — teaduslikud ettekanded. J. Kaude (Gainesville, Florida): Tuumamagneetiline resonans ja selle osatähtsus diagnostilise pildistusmeetodina. O. Kibe (Sundsvall, Rootsi): Isikuvabadusest ja arengust tervishoiu alal sotsialistlikus Rootsis. J. Novek (Stokholm, Rootsi): Maokatarr röntgenipildis. M. Milles (USA): Näopaistetuse mõõtmine ja vähendamine pärast näokirurgiat. Ameerika kontinendilt esinevad ettekannetega Maret Truuvert, Riivo Ilves ja Arvo Neidre. Kell 12.00 — lõunasöök, koos samaaegselt toimuva Teadusliku Kokkutulekuga.

Kõik arstiteadlased on kutsutud. Registreerida kas Esto piletite tellimislehe kaudu (Teadlaste Kokkutulek) või eraldi Toronto-poolsele korraldajale — dr. Hans Sepp, 301 Lytton Blvd., Toronto, Ontario, Canada M5N 1R7.

Töövõimalusi Toronto ja ümbruse noortele ESTO nädalal

ESTO '84 VAJAB ABILISI! Kui olete 16-aastane või vanem ja huvitatud abistama, **tasu eest** (või ka ilma) Esto ürituste läbiviimisel, siis täitke siin toodud kupong ja saatke aadressil: **Esto '84 (abiline), 958 Broadview Avenue, Toronto M4K 2R6.**

Noorte töö on korraldatud lühiajaliselt ja nõnda, et see ei sega noorte osavõttu Esto nädalast. Tasu $5.00—10.00 tunnis, olenevalt abilise vanusest ja töö iseloomust (dekoraatori-abiline, üksehoidja, kassapidaja, sidepidaja, baari-abiline, müüja jne.)

Nimi ..... Sünniaeg .....

Aadress .....

..... Telefon .....

Olen huvitatud abistam järgmistel üristustel:
Estorama ☐, Näitused ☐, Kontserdid ☐, Teatrid ☐, Võimlemise valikrühmad ☐, Rahvapidu ☐, Sport ☐, Ööklubi° ☐

° Noored alla 19 aastat ei tohi olla baari-abilised

KIRJANI ☐ K

New Yorgis kultuuripäevadel esinesi esinejad vanematega. Vasakult — pr.

Eestlased p „Canadian Festival'i"

„Multiculturalism Canada" patronaazhi all toimuva suurlavastuse, originaalse mitmekultuurilise muusikali, „Pühitsegem — tulevik kuulub meile kõigile" kavas ei ole eestlasi. Samuti puuduvad sealt paljud teised Põhja-Euroopa rahvaste esindajad.

Sellele juhtis Kanada Mitmekultuuri minister David Collenette'i pressikonverentsil ministri tähelepanu „Meie Elu" esindaja Valve Andre. Samuti viitas ta koosseisu suhtelisele arvulisele ebavõrdsusele: Manitobast on esinejaid 9, Saskatchewanist 8, kuid Ontariost ainult 2, mõlemad briti päritoluga. Nova Scotiast esineb küll üks rootslane, tantsu, laulu, klaveri- ja kitarrisolist ning akrobaat, Yukonist hollandi-islandi päritoluga laulja ning Saskatchewanist ukrainanorra tagapõhja esineja, kuid täielikult puuduvad näiteks soome, eesti, läti ja leedu rahvatantsijad, lauljad, instrumentalistid ja võimlejad.

Ministri vastusest võis järeldada, et esinejate osas oli arvestatud provintside soovitusi, kuid peamiselt on valiku eest vastutav lavastuse kunstiline juht Jacques Lemay, Winnipegis elunev Royal Winnipeg baletti jazzi-juht.

„Celebrate" lavastuse esietendus toimus 22. mail Kitcheneris, etendus järgmisel päeval, 23. mail Hamiltonis, 25. mail Windsoris ning kulmineerub Torontos pühapäeval, 27 mail Roy Thomson Hall'is. Selle Grande Finale'i etenduse 3000 pääset on kõik juba välja jagatud.

Kultuurilise suursündmuse eesmärgiks on etno-kultuuriliste kunstide integreerimine Kanada ellu ja kõikide Kanada kultuurigruppide ükskteise mõistmise ja koostöö edutamine.

45 esinejat on koondatud ühisesse ettekandesse Kanada kultuurilise mosaiigi traditsioonilistе laulude, tantsude, muusika ning originaalse koreograafia ja sõnastusega.

Laste ja raam

V. Lenk ÕPETA MIND LUGEMA I ...
V. Lenk ÕPETA MIND LUGEMA II ...
V. Lenk EESTI KEELE HÄRJUTUSTIK
H. Rajamaa EESTI ALGLUGEMIK I ...
H. Rajamaa EESTI ALGLUGEMIK II ...
H. Jänes EESTI KEELE GRAMMATIK
H. Jänes MEIE EMAKEEL II Eesti ke harjutustega koolidele ja kodul
H. Jänes MEIE EMAKEEL III. Eesti k harjutustega

Postiteel tellides lisand

Müügil „MEIE
958 Broadview Ave., T

Teaduslik kokkutulek

Teadusliku kokkutuleku teine gkiri on välja saadetud. Eesti teade suurest arvust on kahjuks ainult nesaja värksemad aadressid tea- Kõiki oleks tahtnud kutsuda To- tosse esmaspäeval,9. juulil algua kell 9.30 Royal York'i. Hommist istungit juhatab Endel Tulving rontost). Ettekanded on: „Eesti andus ja maailmakirjanduse täpäev" — Ivar Ivask (Oklahomast) „Probleeme seoses 1924. aasta ssukatsetusega" — Hain Rebas teborg ja Kiel). Kolmas ettekanne veel lahtine.

ell 11.00 järgneb kohv, omavaine tutvumine ametkaastlastega huvigruppide laudkondade moostamine ning arutlused (mis jätkulõunalauas) ühiste probleemide Arutlusprobleemidest on sugeritud: (1) põhjapanevate eestikeele teoste tõlkimine inglise keelde arhiivide ja raamatukogude olud ja korraldamine, (3) uute võõrlsete eestiaineliste teatmeteoste mistamine ja (4) globaalse sidegu loomine või parandamine. le võib uusi teemasid lisada.

ell 12.00 — lõunasöök, kus samailised arvatavasti koos istuvad ja telu jätkavad. Lõunasöök on koos iteadlastega, kellel on hommikul konverents.

ell 13.30 — lühiettekanded eestilistel teemadel. „Vargamäe meesest ja õigusest" räägib Felix Oi- (Indinast), „Eesti ajaloo pakiliste annete teenistuses" — Arthur bus (Chicago) ja Tõnu Parming ryland),kelle pealkiri on otsusta- a.

ell 15.00 — Arutelu „eestiaineuurimistöö edendamisest," juhaOlev Träss (Toronto). Sõnavõtjad ned neist kirjalikult) on: Elmar põld (Toronto ülikooli õppetoo- Lembit Pütsep (Simon Fraseri ooli kursustest), uudiseid Root- ja Saksamaalt, Eesti Teaduslik ng Ameerikas — Tõnu Parming, sti keele õppevõimalusi Austraa- — Tiiu Salasoo, „Tartu Insti- " — Endel Aruja, „Teadlaste ja tlaste võimalikke ülesandeid glolse eestluse kultuurikehas" — lter Rand. Jätkuvad mõttevahed tulevikuvõimalustest.

eaduslik kokkutulek (ingliskeelimega „Conference of Scholars") avatud kõigile, kes end selleks streerivad, eriti hommikupoolsele üldhuvilistele loengutele.

Arstiteadlaste konverents

esti Arstide Selts Rootsis energil algatusel toimub IV Ülemaailm- Eesti Arstiteadlaste konverents ontos esmapäeval, 9. juulil algua kell 9.00 Royal York'is.

ava: kell 9.00 — tervitused ja deanded. Kell 9.15 — teaduslikud kanded. J. Kaude (Gainesville, rida): Tuumamagneetiline reso- s ja selle osatähtsus diagnostilise istusmeetodina. O. Kibe (Sunds- , Rootsi): Isikuvabadusest ja aren- tervishoiu alal sotsialistlikus tsis. J. Novek (Stokholm, Rootsi): okatarr röntgenipildis. M. Milles A): Näopaistetuse mõõtmine ja endamine pärast näokirurgiat. eerika kontinendilt esinevad etannetega Maret Truuvert, Riivo s ja Arvo Neidre. Kell 12.00 — nasöök, koos samaaegselt toimu- Teadusliku Kokkutulekuga.

Kõik arstiteadlased on kutsutud. gistreerida kas Esto piletite tellisiehe kaudu (Teadlaste Kokkutu-) või eraldi Toronto-poolsele kordajale — dr. Hans Sepp, 301 Lyt- Blvd., Toronto, Ontario, Canada N 1R7.

to ja ümbruse
nädalal

16-aastane või vanem ja huvi- Esto ürituste läbiviimisel, siis ressil: **Esto '84 (abiline), 958 onto M4K 2R6.**

nõnda, et see ei sega noorte 0.00 tunnis, olenevalt abilise i-abiline, uksehoidja, kassane.)

Sünniaeg .....

.....

Telefon .....

tustel:
d ☐, Teatrid ☐,
u ☐, Sport ☐, Ööklubi* ☐

bilised

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

New Yorgis kultuuripäevadel esinesid Neeme Järvi tütar Marika flöödil ja poeg Kristjan klaveril. Pildil esinejad vanematega. Vasakult — pr. Järvi, Neeme Järvi, Kristjan ja Marika. Foto — A. Pensa

Eestlased puuduvad „Canadian Heritage Festival'i" kavas

„Multiculturalism Canada" patronaazhi all toimuva suurlavastuse, originaalse mitmekultuurilise muusikali, „Pühitsegem — tulevik kuulub meile kõigile" kavas ei ole eestlasi. Samuti puuduvad sealt paljud teised Põhja-Euroopa rahvaste esindajad.

Sellele juhtis Kanada Mitmekultuuri minister David Collenette'i pressikonverentsil ministri tähelepanu „Meie Elu" esindaja Valve Andre. Samuti viitas ta koosseisu suhtelisele arvulisele ebavõrdsusele: Manitobast on esinejaid 9, Saskatchewanist 8, kuid Ontariost ainult 2, mõlemad briti päritoluga. Nova Scotiast esineb küll üks rootslane, tantsu,laulu; klaveri- ja kitarrisolist ning akrobaat; Yukonist hollandi-islandi päritoluga laulja ning Saskatchewanist ukrainanorra tagapõhja esineja, kuid täielikult puuduvad näiteks soome, eesti, läti ja leedu rahvatantsijad, lauljad, instrumentalistid ja võimlejad.

Ministri vastusest võis järeldada, et esinejate osas bli arvestatud provintside soovitusi, kuid peamiselt on valiku eest vastutav lavastuse kunstiline juht Jacques Lemay, Winnipegis elunev Royal Winnipeg baletti jazzi-juht.

„Celebrate" lavastuse esietendus toimus 22. mail Kitcheneris, etendus järgmisel päeval, 23. mail Hamiltonis, 25. mail Windsoris ning kulminеerub Torontos pühapäeval, 27 mail Roy Thomson Hall'is. Selle Grande Finale'i etenduse 3000 pääset on kõik juba välja jagatud.

Kultuurilise suursündmuse eesmärgiks on etno-kultuuriliste kunstide integreerimine Kanada ellu ja kõikide Kanada kultuurigruppide üksteise mõistmise ja koostöö edutamine.

45 esinejat on koondatud ühisesse ettekandesse Kanada kultuurilise mosaiigi traditsiooniliste laulude, tantsude, muusika ning originaalse koreograafia ja sõnastusega.

Minister Collenette, vastates küsimusele suurlavastuse kulutuste osas, nimetas, et kogukulu võib arvestada veerand miljoni dollari ulatuses.

MITMEKULTUURI KONVERENTS

Toronto Park Plaza hotellis toimub 25., 26. ja 27 mail mitmekultuuri konverents, mille nimetajaks on samuti „Tulevik kuulub meile kõigile".

Konverentsi eesmärgiks on võimaldada osavõtjaile mõttetihedat diskussiooni Kanada mitmekultuurilise ühiskonna olemusest.

Kanada majanduse, kultuuri ja kommunikatsiooni-asutuste ja organisatsioonide esindajad vaatlevad võimalusi nende respektiivsetel aladel mitmekultuuri- ja mitmerassilise ühiskonna realiteedi paremaks peegeldamiseks.

„On ülimalt sobiv, et see konverents toimub Torontos, — linnas, mille elanikkond on 60% mitte inglise või prantsuse päritoluga," väitis minister Collenette. „Toronto on hea näide Kanada rahva kultuurilistest ja rassilistest erinevustest."

Edasi selgitas minister Collenette, et Keskvalitsuse mitmekultuuri poliitika on keskendunud viiele huvialale: kultuuriline säiluvus, minoriteetide ühiskondlik areng, kultuuridevaheline läbikäimine, ühiskondlik õigus ja institutsiooniline kohandumine. „Sellepärast ongi konverentsile kutsutud delegaadid nendelt kolmelt pea-alalt, mis enim mõjutavad kanadalaste elu — kultuur, kommunikatsioon ja majanduselu", lisas minister.

Konverentsi juhatajaks on Jean Augustine, tuntud Toronto ühiskonnategelane ja Advisory Council on the Status of Women -liige.

Reedel, konverentsi avapäeval, on peakõnelejaks minister David Collenette ja laupäeval endine Saskatchewani kohtuminister Roy Romanow.

Laudkonnavestlustest võtab osa nimekaid kultuuri- ja majanduselu tegelasi.

Laste ja noorte raamatud

V. Lenk ÕPETA MIND LUGEMA I	4.00
V. Lenk ÕPETA MIND LUGEMA II	5.00
V. Lenk EESTI KEELE HARJUTUSTIK	3.00
H. Rajamaa EESTI ALGLUGEMIK I	3.50
H. Rajamaa EESTI ALGLUGEMIK II	3.50
H. Jänes EESTI KEELE GRAMMATIKA I	8.60
H. Jänes MEIE EMAKEEL II Eesti keele ja stiili õpik ühes harjutustega koolidele ja kodule	8.60
H. Jänes MEIE EMAKEEL III, Eesti keele õpik ühes harjutustega	4.00

Postiteel tellides lisandub hinnale saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

MARTIN JUHKAM

„USK ON MEID AIDANUD"

Hind $14.00. Posti teel tellides lisandub saatekulu.

MÜÜGIL

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto
Ont. M4K 2R6

Etnograafiline Ring lõpetas 12-nda tegevusaasta tööperioodi

Nagu tavaliselt, alustas ring tööaastat oktoobris, lõikuspühale järgneval neljapäeval. Novembris toimus traditsiooniline Rahvakunsti õhtu, mis seekord oli pühendatud kodumaa metsapuudele ja puule üldiselt. Õhtust osavõtjate soovil paljundati puudele pühendatud ettekannet nii, et kõik soovijad said seda hiljem osta. Soovijatele on need veelgi saadaval ringi juhataja käest, tel. 438-6500.

Üldkoosolekul otsustati sellel tööaastal kursuste korraldamine ära jätta, kuna ringi daamid on seotud mitmesuguste ametitega Esto '84 toimkondades, samal ajal aga valmistavad soovijatele rahvarõivaid või abistavad rõivaste isevalmistajaid nende töödes nõuannetega.

Kuna nõuanne Etnograafilise Ringi poolt on olnud kõigile soovijatele vaba ja tasuta, on abi ja nõu vajajaid alati olnud rohkesti ringi neljapäevastel tööõhtutel.

Rahvarõivaid on valminud eelolevateks pidustusteks nagu „jooksval lindil," millest võib vaid rõõmu tunda, sest Esto '84 saab sedajagu värvirikkam, ning eesti naine, kes rõõmuga valmistab ja kannab rahvarõivaid, ei see kao ise ega kao ka tema perekond eesti rahvale niipea.

Palju tööd ja ilusaid ideid on pandud 10. juulil Maakondade päeval asetleidvale rahvusornamentikaga rõivastuse moenäituse ülikondade valmistamisele.

Rohkesti aega ja vaeva on kulunud Esto '84 ajal asetleidvatele etnograafilistele näitustele Royal Ontario Museum'is ja Eesti Majas, kuhu korraldajaks paluti ringi juhataja Ene Runge, keda abistavad sekretärina Hilda Härm ja laekurina Linda Raudjalg, pluss maakondi esindavad daamid.

Nobedas töös on tegevusaasta kiiresti möödunud, kuid intensiivset tööd jätkub kuni Estoni, mille järele võib ehk kergemini hingata kuni järgmise lõikuspühani.

Kes soovib osta Helmi Kurrik'u raamatut „Eesti rahvarõivaid", helistagu ringi juhatajale Ene Rungele ülalantud telefoninumbril.

E-e R.

Üks hirmuäratav teos

Jüri Lina, „Soviet ähvardab Rootsit" (Sovjet hotar Sverige) 80 lhk, pehme köide. Faag kirjastus Stokholm, 1983.(november).

Raamatus on autori pilt ja elulooli märkmeid. Teade tema eelmistest ja tulevastest raamatutest eesti, rootsi ja soome keeles. Saateks on Michael Voslensky lause (raamatust „Nomenklatuura"), mis kinnitab, et mitte-miski ei muuda nõukogudelikku põhisihti — hävitada Lääne süsteem.

Lina raamat on mõeldud rootslastele ja seal on palju uut ja hirmutavat. Autor kirjeldab kommunistide spioonivõrku (MOPR, KGB) ja erilisi terrorigruppe, mis sovettide poolt Euroopas rakendatud. Edasi antakse Skandinaavia vallutamise moodus, seoses Lähis-Ida (õli) haaramisega ja lõpuks Euroopa allutamise variandid.

Hirmuäratav on samuti sovettide uute relvade loetelu ja nende efektiivsus. Peale keemiliste ja bioloogiliste saavutuste nimetab autor mitmetsorti yogat ja parapsühholoogiat — levitatsiooni, telepaatiat, dematerialisatsiooni ja edasi kuni pärismaalaste nõiakunstideni. Sellekohased uurimused said täie hoo 1960. aastal, vastava instituudi asutamisega.

Autori arvamusel on sovetid võimelised oma laialdase raadiojaamade võrgu abil mõjutama biosfääri elemente igalpool maailmas.

Lina andmed on kogutud enda, mitmete ületulnute kogemustest, dokumentidest ja Soveti ja Lääne trükistest.

Lõpuks autor kutsub võitlema kommunismi ja ka sotsialismi vastu, aega viitmata, sest tema andmeil on vallutamisplaanide tähtajaks säetud 1984-1986.

Nõukogude võimsamaks relvaks on terror, mille 'pehmem' vorm — hirmutamine — on soveti psühholoogide poolt (keemikute kaasabil) arendatud laialthaaravaks sise- ja välispoliitilise relvastuse osaks.

Kõnealuse raamatu lugemine levitab hirmu ja on Sovetile otseselt kasulik. Kuid ühtlasi vajalik andmete levitamiseks — kus ja milline hädaoht Rootsit ja muid riike ähvardab.

Soveti allveelaevade manöövrid Rootsi rannavetes on hirmutavad, millele lisanduvad nende nõuded ja ähvardused. Sovetid püüavad vastase (Lääne) hirmu ja kartust paisutada hüsteeriaks ja käitumist paaniliseks, enne otsustavat sammu.

Kui Rootsis on mehemeelt, siis Soveti püüded luhtuvad ja vallutamise tähtaega pikendakse. Sõja alustamine Euroopas pole praegu täiesti riskivaba, NATO tõttu.

Üks seesugune Soveti katse — tuumasõja koledustega hirmutada, mida ta propaganda on kolm aastat ehitanud — kulminеerus möödunud aasta lõpul Euroopas. Hirmutamise sõda jätkub ja jõuab kõrgeimasse tippu käesoleva aasta novembris, presidendi valimistega Ameerikas.

Kui Ameerikas on mehemeelt, siis Soveti grandioosne ettevõte variseb ja vallutamise plaane ja tähtaega tuleb revideerida, kuna mitte-miski ei muuda nõukogudelikku põhiprintsiipi — hävitada Lääne süsteem, nii ütleb Voslensky.

Aga aeg võib sisaldada — üllatusi!

H.RIGA

„Veelinnu rahvas" Soome koolitelevisioonis

HELSINGI (M.E.) — Lennart Mere aastal 1970 Tallinn Filmi poolt filmitud „Veelinnu rahvas" esitati kahes osas soome kooliõpilastele.

„Veelinnu rahvas" kasutas Veljo Tormist muusikalises osas ning spetsialistina muu hulgas Paul Ariste't.

Kavas viidi vaatajad soome-ugri rahvaste algallikate juurde Siberisse, kohtadele,kus elavad kamassid, neenetsid, handid ja komid. Nende ajaloost anti huvitav pilt. Teises osas näidati maride pulmasid, nende viisumeistri töötamist. Lõpuks eesti filmijad viibisid Karjala külas Kuittijärvil, Taipalemajas, mille perenaine Marja Kallio tegi maitsvat leiba ja rääkis söömakommetest.

Muusikali „1919" tegelased. Ees Ralf Sams, 2. rida, vasakult — Anne Koorits, Ferdinand Rikka, Herry Verder. 3. rida — lavastaja Leida Lepik, Karin Koorit., Aime Martinson-Andra. 4. rida — Aino Nurk, Daisy Kuusalu, Heinz Riivald, Laine-Lya Pals ja autor Lembit Koorits.
Foto — Tarmo Loigu

Lembit Kooritsa muusikal „1919"

Lakewoodi Eesti Teater (L.E.T.) jätkab oma traditsiooniks kujunenud Lembit Kooritsa muusikalide esitamist Eesti Päevade raames.

Esto '84-daks Torontos valmib lavaküpseks uus muusikal „1919". Autor Lembit Koorits, kes on ühtlasi ka muusikajuht, on rikastanud meie lavaloomingut mitmete auhinnatud näidenditega. Tema eelmised muusikalid on tuntud oma meloodiliste ja romantiliste viisidega. „1919"-dale lisandub veel rahvuslikult häälestatud heroilisi laule, mis kujunevad eriti haaravaks tenor Heinz Riivaldi ja bariton Harry Verderi esituses.

Külalistena New Yorgi Eesti Teatrist teevad kaasa karakternäitlejad ja lauljad Ralf Sams ja Aime Martinson-Andra. Ansamblimängu esitavad L.E.T.-i alalisse koosseisu kuuluvad Laine-Lya Pals, Daisy Kuusalu ja Ferdinand Rikka.

Noori osakandjaid kehastavad üliõpilased Anne ja Karin Koorits, Andres Enrik ja Erik Vello Savi. Lavakujundaja on Arthur Mihkelsoo. Seekordse ja eelmiste muusikalide lavastaja on Leida Lepik.

Balti teadlasi koguneb Montrealis

Juunikuus on Montrealis kaks teaduslikku konverentsi. Esimeseks on rahvusvaheline sümpoosion teemal „Soome ja Balti provintsid Vene impeeriumis" 13. ja 14. juunil. Teiseks on Balti teaduslik ühingu AABS'i ulatuslik teaduslik konverents.

Mõlemad konverentsid toimuvad Université de Montréali ruumides, kusjuures ülikool on kaaskäendajaks. Pavillon 3200 Jean-Brillant St., Université de Montréal. Montreal, P.Q.

Mõlema konverentside loengud, näitused ja kõik ettekanded peetakse ülikooli ruumides.

Ainult AABS'i lõpubankett laupäeval, 16. juunil leiab aset Queen Elizabeth Hotellis.

Eelinformatsiooni kohaselt võtab sümpoosionist osa 22 Balti ajaloolast. Sümpoosioni kavas on 17 teaduslikku loengut.Osavõtjaid palutakse varakult registreerida: Mme Vaira Vikis-Freibergs, Departement de psychologie, Université de Montréal, C.P. 6)28, Succursale "A", Montreal, P.Q. H3C 3J7. Osavõtumaks on $15.00.

Üheksas AABS'i uurimuste konverents toimub 14. kuni 16. juunil. AABS'i konverentsi teemaks on „Sillad prantsuse keelt kõneleva maailma ja Baltikumi vahel". Kavas on palju ettekandeid mitmelt alalt: rahvaluule, ajalugu, muusika, mütoloogia, majandusteadus, keeleteadus, sotsioloogia jne.

Informatsiooni kohaselt AABS'i konverentsil esinetakse ligi 120 teadusliku tööga. Ajalugu moodustab nendest suurima grupi.

On arvata, et konverentsist võtab osa ligi 70 ajaloolast.

Teiseks väga populaarseks alaks AABS'i konverentsil on loengud kirjandusest, veerandsaja loenguga, moodustades teise suurema loengute grupi.

AABS'i programmi korraldajaks on prof. T. Miljan (Wilfred Laurier Univ.). Konverentsi ametlikeks keelteks on inglise, saksa ja prantsuse keeled.

AABS'i konverentsist osavõtjad eesti teadlased:

Ajalugu: prof. P. Rebane (Pennsylvania State Univ.), prof. T. Raun (California State Univ. at Long Beach), prof. H. Susi (Bryn Mawr College), prof. K. Aun (Wilfred Laurier Univ.), prof. A. Loit (Univ., of Stockholm), prof. I. Arens (Univ. Stockholm), prof. H. Rebas (Universität Kiel), prof. O. Arens (Armstrong State College).

Ühiskonnateadus: prof. R. Taagepera (Univ., California, Irvine), prof. E. Järvesoo (Univ., Massachusetts, Amherst), prof. W. Rand (CCNY).

Religioon: prof. V. Salo (St. Augustine's College), prof. L. Kivijärv (Northwest Missouri State Univ.).

Kunstid: Eda Sepp (U. of T.), prof. E. Aavik (Univ., Sydney).

Keeleteadus: prof. J. Puhvel (UCLA), K. Maandi (Univ., Stockholm).

Teater: prof. M. Valgemäe (CUNY).

Kirjandus: prof. I. Ivask (Oklahoma Univ.)., prof. V. Linnuste (Sorbonne, Paris), prof. J. Lotman (Carleton Univ.), prof. V. Terras (Brown Univ.).

Keeleteadus: prof. A. Rannit (Yale Univ.).

Ning veel teisi eesti teadlasi.

Montrealis on õpilastel ja pensionäridel sissepääs tasuta. Teistel on terve AABS'i konverents $10.00 või $4.00 päevas.

Lähemat informatsiooni võib saada: Milda Danys, 5169 Sherbrooke St. W. Apt. 9, Montreal, P.Q. H4A 1T5. Tel. (514) 481-3971.

„AMEERIKA HÄÄL" (The Voice of America) Washingtonis, D.C. vajab

EESTIKEELSETELE RAADIOSAADETELE KANDIDAATI,

kes omab praktikat raadio alal, ajakirjanduses ja nendega seosesolevates ülesannetes.

V O A esindaja on Torontos maikuu 29-ndal intervjueerimas kandidaate. Sellel töökohal on nõuetav ajakirjaniku oskus ja sobiv hääl raadiosaadeteks ning peab valdama hästi eesti ja inglise keelt. ● Palk $20,965.00 — $25,366.00 aastas, olenevalt võimetest.

Vajalik kirjutamise ja hääle test. Lisainformatsiooniks palun helistage: V O A, personal, Ed. Kulakowski, collect (202) - 485 - 8119 või kirjutage: The Voice of America, personal, Ed. Kulakowski, room 1192, 330 Independence Ave., S.W. Washington D.C. 20547.

Elli Kalvik

ILURAVI

Küsimus: Tunnen end sageli nagu täispuhutud pall, sõrmused ja õlapaelad on pingul, ning nägu ja eriti silmade ümbrus on paistes? Mis põhjustab seda ja kuidas oleks võimalik sellist nähet kosmeetiliselt varjata?

Vastus: Tundub, et teie kannatate vee rohkuse all kehas. Selline probleem esineb rohkem naiste kui meeste juures. Eriti enne menstruatsioonijärku ja juhul, kui kasutate sünnikontrolli tablette.

Juhul kui kannatate selle nähte all pidevalt, siis peaksite pöörduma arsti poole, et kindlaks teha, kas on tegemist mõne tõsise tervisehäirega, nagu kõrge vererõhk jt.

Mõnikord võib seda probleemi süvendada ka mõne vitamiini puudus organismis, samuti allergilisus ning soola ja sooda üleküllus. Katsetage 6-7 päeva loobuda soolast, soodast, küpsetuspulbrist ja toitudest nagu sink, peekon, konservitud veiseliha, „hot dogs" ja teistest külmadest lõikudest, ning vaadake kas on parem. Teistest veenõristust soodustavatest toitudest võiks mainida spargel, maasikad ja jõhvikad. Kaaliumi rikkad toidud: kantaluup, veekress, sidrun, apelsiin, rohelislehelised juurviljad ja baanaanid mõjuvad reguleerivalt.

Vitamiin B-6 kontrollib vedeliku normaliseerimist organismis ja soovitatakse sageli sünnikontrolli tablette kasutatajatele lisaannusena. Loomulikult leidub B-6 kuivas pärmis (brewers yeast), maksas ja teistes siseelundites, täisteraviljas ja kalas. Juhul, kui te ei ole kindel oma dieedi 100% toiteväärtuses, siis on võimalik, et kannatate vitamiin B-6 või ka teiste B vitamiinide puuduse all.

Olgugi, et meie keha, ükskõik millisel ülalnimetatud põhjusel ei erita vett normaalselt, siis ei tähenda see veel, et peksime veest loobuma. Sageli esineb mitteküllaldane veetarvitamine peamiselt sellise probleemiga inimeste juures. On imelik, kuid kehale vajalik 6-8 tassi vett päevas aitab kaasa veelikumisele kudes ja seega suuremale vee eristavusele.

Iluravi seisukohalt ei ole kasulik juua enam pärast kl. 6 pl. ja hiljemalt pärast kl.8 pl. mingisugust vedelikku, et hoiduda silmaümbruste ja näo paistetusest. Olete kindlasti tähelepannud pärast hilist pidutsemist järgmisel hommikul, olgugi et olete vast ainult teed, kohvi või karastavaid jooke joonud, kuidas silmad on nagu laugude ja kulmude vahele kadunud. See näitab vee alalhoidu neis kõige tundlikemais kohtades. Oma päevase veenormi peaksite jooma töiduaegade vaheaegadel. Pundunud ja õhupalli taolist tunnet silmade ümbruses või ka näos ja kogu kehas aitab mõnikord leevendada magamine kõrgema padjaga s.t. tõstes pead kehast veidi kõrgemale.

Samuti mõjub ka igasugune pidev võimlemine üleliigset vedelikku kehast kõrvaldavalt. Võimlemine stimuleerib hapniku sissehingamist ja ergutab vereringvoolu, mis omakorda aitab kiirendada vedeliku eritavust. Eriti hästi mõjub „yoga" võimlemine vett kehakudedest liikumapanevalt. „Yoga" töötab läbi kõik muskligrupid ja siseorganid, neid kergelt masseerides.

Silmadeümbruses peaksite ka hoiduma rasketest ja lanoliini rikastest kreemidest ning õlidest, kasutades selleks ainult eriliselt läbitöödeldud õlisid „B.C. lubrication oil". Ka näokreem peab näo pundumise puhul olema kerge ja kiiresti absorbeeruv, sest tihe ja raske kreem jääb peamiselt naha pinnale. Paistetus ja punduvus takistab kreemi imbumist kolmanda naharakkude kihini ning seega ei saavuta me maksimaalseid tulemusi näonaha ravis. Sobivaks kreemiks võiks soovitada „B.C. deep action cream"

Silmade ümbruses, st. kulmude ja põsenukkide vahelisel alal, peaksite kasutama tumedamat varjundajat, mis aitab anda illusiooni normaalsest silmade ümbrusest. Sama varjundajat võib vajaduse korral kasutada ka kõikjal üle näo, kus iganes paistetus ilmneb. Varjundamine põhjeneb asjaolule, et tume vähendab ja hele suurendab ning tõmbab tähelepanu endale. Põsenukkidele tarvitame heledamat ruuži vastavalt sobivusele kas oraanž-punast või roosakat tooni. Viimane tõstab esile põsed, tume varjundab punsunud alad ja üldiselt saame illussiooni ilusast tervest näost. Vanematel daamidel, kelle näomusklid lõtvuvad ja kahelepoole lõuga tekivad allalangemised lõtvunud naha näol, on soovitav kasutada sama tumedat varjundajat. Algame vasakult poolt lõuajoont, silume lõua alla (kahekordne lõug) ja jätkame paremale poole lõuga, eriti toonitades allavajunud kohti.

(Küsimused vastamiseks saata „Meie Elu" toimetusse või otseselt: Elli Kalvik, 166 Sherwood Ave., Apt. 2., Toronto M4P 2A8. Tel 483-1545)

Lipujuubeli suveniirid

Eesti lipu 100 a. juubeli filateeliaosakond Torontos andis selle sündmuse tähistamiseks välja suveniirid. Rakenduskunstnik Arne Roosman kujundas margibloki, milles neli erisugust marki. Igal margil eesti lipp. Ühel Otepää kirikuga tagapõhjal, kus 4. juunil 1884 õnnistati sini-must-valge EÜS-i lipp. Teise margi taustaks on Stokholmi raekoda, kolmandal New Yorgi „Statue of Liberty" ja neljandal Toronto raekoda.

Kunstnik Joann Saarniidu õlimaali „Sini-must-valge 100 aastat" järgi on trükitud postkaardid. Maal on sümboolne, kujutades eesti lippe lehvimas tormise taeva taustal. Lipud tõusevad kolletest, kus hõõguvad tulepesad ootavad kustutamist. Esiplaanil on esivanemad, kes sümboolselt tervitavad rahvusvärve.

Mõlemad suveniirid on müügil Eesti Majas „Meie Elu" talituses või tellida — H. Mäeste, 91 Old Mill Dr., Toronto, Ont. M6S 4K2 (margiblokk $1.00, postkaart 0.60. Saatekulu 0.50).

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Lääneranniku Eesti Päevad Portlandis

Kord, kui Taevataat oli ülevas meeleolus, lõi ta Põhja-Ameerika lääneranniku Oregoni. Pani määratu Columbia jõe põhjapiiriks ja sakiliste servadega Vaikse ookeani lääne. Juhtis kahte mäe-ahelikku kulgema põhjast lõunasse, idapoolne neist igilumiste tippudega. Viljaait mäeahelikkude vahele. Jagas sisemaa nelja kliimavöösse, alates vihmarohke läänega ja lõpetades poolkõbetega idas. Pani hõbedased jõed ja ojad vahutades tormama mägedest alla. Taevataat, ilus on Su kätetöö!

XVII Lääneranniku Eesti Päevad esmapäevast, 1. juulist kuni 5. juulini (kaasa arvatud) 1985 peetakse Portlandis, Oregonis.

Päevade peakorteriks ja peamiseks majutuspaigaks on valitud Mariott hotell Portlandis, kus toimuksid ka mitmed siseüritused.

Vihmasele pidupäevale langev Rahvapidu leiaks aset idüllilises metsavaikuses Alderbrook'is.

Aino Kure õpilasõhtult Heliconian Hallis. 1. rida, vasakult: Riki Roos, Peter Wortsman, Kurt Newman, Mark Vellend, Steven Fogel, Danny Fogel, Michael Newman. 2. rida: Kathryn Wortsman, Maaja Leivat, Michelle Crath, Aino Kurg, Kyllike Sillaste, Alison Collins, Ruth Shimmerman. 3. rida: Martin Kiik, Kristine Neps, Eric Silmberg, Marcus Silmberg, Nick Kottaras. Foto — S. Preem

ESTO PÄÄSMED

Mai keskel oli lõpetamisel jaanuarikuu Esto pääsmete tellimiste postitamine. Varasemad tellimised läksid teele kuu algul. Büroojuhataja Epp Aruja teatab, et selle kuu lõpuks jõuab postitada piletid, mis tellitud maikuu alguseni. Juunikuus ülemeremaadesse enam pileteid postiga ei saadeta, sest mõned sõidavad varem välja. Väljavõtmata piletid saab kätte Esto büroost Torontosse jõudes. Esto büroo asub Eesti Majas, 958 Broadview Avenue, kuid Esto nädalal, alates 7. juulist, on paralleelne büroo ka hotellis Royal York. Ühistransportidega tulejatele katsutakse piletid kätte toimetada nende vastuvõtjatega, kui reisijate nimed õigeaegselt büroole teatatakse.

VÕIMLEMISE VALIKRÜHMADE ÕHTUTELE, mis toimuvad 9. juulil kell 2.30 & 7.30 McMillan teatris, Bloor & Avenue Rd., **piletid ei ole mitte välja müüdud,** nii nagu märgib Esto büroo.

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

Nüüd saadaval uued Euroopa stiilis thermoaknad, kolmes värvis, kahe- ja kolmekordse klaasiga. Tasuta hindamine.

Helistage päeval töökoda tel. 832-2238. Kodus 769-0932.

OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele St., Maple, Ontario L0J 1E0

Jõekääru Laste Suvekodu eestluse „taimelavaks"

Algava kevadega läheneb ka Esto '84, mis meie ühiskonda kahtlematult toob palju elevust. Kõige selle juures ei tohi aga unustada meie iga-aastaseid ettevõtteid, nende hulgas meie eestluse „taimelava" — Jõekääru Laste Suvekodu. Seal on tegevus sellel aastal vaid 4 nädalat, et anda noortele võimalust osa võtta skaut-gaidlaagrist ja Esto '84 üritustest.

Tahame siinjuures järjekordselt kõiki neid tänada, kes nii rahaliselt kui ka tööjõuga Jõekääru Suvekodu tegevust on toetanud. Olgu nimetatud, et selliste toetuste abil pandi möödunud sügisel tütarlaste tarele uus katus ja parandati ning uuendati kõikide tarede võrkuksed. Ka köögi katust uuendati juba tänavu varakevadel, kuid ees seisab uue septiktangi panemine, mis nõuab oma osa kulusid ja palju lahkeid töökäsi.

Naisseltsi juhatuse kõige suurem mure on aga kasvatajate-abikasvatajate palgad. Teame, et need on väga madalad ja teame ka, et need noored tulevad Jõekäärule tööle peamiselt armastusest ja kokkukuulumise-tundest oma rahvusgrupi vastu, kuid praktiline elu vaatab meile samas karmilt ja etteheitvalt silmi: — see vanusegrupp, kes meil on kasvatajad/abikasvatajad, kuulub kas gümnaasiumi vanematesse klassidesse või ülikooli, ning nendel puudub regulaarne sissetulek.

Kaasmaalane, tule ja aita meid maksta veidi kõrgemat tasu meie oma noortele, annetades summasid just selleks otstarbeks! Meie rahvuslikult innustatud noored väärivad paremat palka oma töö eest. Nad ei täida suvekodus ainult tavalisi kohustusi, nagu iga töötaja, vaid nad annavad palju ka ise-enese „minast" nooremate eesti laste eestimeelse kasvatuse heaks. Kui näiteks vaid 2000 eestlast (meid loetakse olevat 10,000 Suur-Toronto piirides) igaüks kord aastas järjekindlalt annetaks vaid $10 just kasvatajate abikasvatajate palkadeks (umbes 20 isikut), saaksime tavalise, 6. nädalat kestva suvekodu tegevuse jooksul neile maksta korraliku nädalatasu, mis oleks enam-vähem kooskõlas Kanada suvelaagrite personaali palkadega. Laste, s.o. kasvandikkude osavõtu maks katab nüüdsel, kõrge elukalliduse ajal vaid toidu ja jooksvad kulud. Kui tahame oma noorte abilliste senist kvaliteeti hoida, peaks meie ühiskond meid selleks majanduslikult aitama. Mitmed isikud ja organisatsioonid on meid truult juba aastaid toetanud, kuid üldine eesti ühiskond, kes paguluse algaastail oli nagu palju lahtisema-käeline, on muutunud tuimaks ja ükskõikseks, isegi isekaks annetuste suhtes oma rahvuse heaks. See ei tohi aga nii olla: — „Meie ei taha, ei ole vaikiv, ununev lehekülg aegade raamatus!" Ideoloogia aga ilma majanduseta kahjuks ei tööta ja siin oleks meie ühiskonnal hea võimalus just majanduslikus osas kaasa aidata, noorte läbi meie kultuuri ja iseteadvuse edasikandmiseks.

Annetused Jõekääru Laste Suvekodule palume saata addressil: pr. Heljo Novek, 50 Old Kingston Rd., Apt. 5-602, Scarborough, Ontario. M1E 4Y1.

Toronto Eesti Naisseltsi Juhatus

Jõekääru Laste Suvekodu.

Kes kõnelevad naiskongressil ja millest nad räägivad

Ühes suve lähenemisega läheneb ka Esto '84 ja selle raames 11. juulil Royal York Hotelli Ontario ruumis toimuv naiskongress, mis kavatseb kujuneda ülemaailmseks eesti naiste ühisürituseks.

Korraldav toimkond, kuhu kuuluvad T.E. Naisseltsi, akadeemiliste naisorganisatsioonide ja gaidide esindajad, on lõpetamas ettevalmistustöid ja loodavad kongressi kõikkülgset õnnestumist. Iga toimkonna liige on andnud omapoolse hinnatava panuse.

Malle Laansoo esitas teema „Kodu ja perekond". Siiri Lepp aitas kujundada kõneteemade ettepanekuid. Ühiselt valiti referente ja otsiti neile kõneteemade ettepanekute hulgast sobivaid teemasid jne.

Kongress algab T.E. Naisseltsi esinaise Heljo Novek'i paariminutilise tervitusega.

Enamus referente on Torontost, kuid ka Rootsi, Ameerika ja Austraalia on esindatud.

Eriti rõõmustav on, et viis noorema generatsiooni esindajat nõustus lahkelt kõnelema. Seega on meil järelkasvu ka sel alal.

HILLEVI OBET — Ameerikast — tutvustab eesti keele õppimisvõimalusi videotape'ide kaudu. Teiste sõnadega — kuidas korraldada väikelastele eestikeelseid saateid televisiooni-ekraanil.

TALVI MAIMETS arstina kõneleb tänapäeva moraalselt laostuva ühiskonna mõjust laste kasvatamisele.

ELLEN LEIVAT sotsioloogina puudutab kasvatusküsimusi, mis haarab laste karistamise seoses kuritarvitusega (child abuse) ja ühe uuema lastekasvatussüsteemi — „range armastuse".

REET ROMAN — elukutselt hambaarst — refereerib kutsealal töötavast naisest perekonnaemana, puudutades ühtlasi üksikute emade probleeme.

Ja vastne advokaat KRISTIINA NOOLANDI käsitleb lahutuste põhjusi enne ja nüüd ning naise legaalseid õigusi vabaabielus.

Vanemast generatsioonist kõnelejad on tuntud varematest aegadest. Mitmed neist andsid oma panuse juba EÜE Päevade ajal Torontos 1972.

TIIU SALASOO Austraaliast on huvitatud eesti keele kaugeõppimise võimalusist, mis praktiliselt rakendatuna võiks aidata kaasa eesti keele säilitamisele.

MALLE LAANSOO kõneleb rahvuskultuuri taustal oma hoolealusest — „Triinust"

ENDLA KANNEL asetab küsimuse — kus algab kasvatus? — ja vastab sellele kohapeal.

MAI RAUD Rootsist-etnograafina — käsitleb noorte järelkasvu küsimust, peamiselt rahvuskultuurilisel alal.

Need seitsmeminutilised süstid lühikõnedena võibolla on meie ühiskonnale hädavajalikud.

Ja lõpuks pean nimetama ka vist iseend, sest olen kongressi avakõnelejaks ning seetõttu lubati mulle 3 min. rohkem aega kui teistele.

Lõunasöögi ajal, mis koosneb prantsuse-kanada menüüst — hapukapsaid seekord pole — võime imetleda Hilja Aun'i juhatusel töötava Toronto Eesti Naisseltsi käsitööringi tikandite ilu riietusesemeil. Head kunsti võime nautida palju kordi, sest see ei väsita silmi ega vaimu!

Pealelõunase diskussiooni juhiks on palutud Tiiu Kroll-Simmul Austraaliast. Vastus pole veel saabunud.

Lõppsõna ütleb naiskongressi tegelik korraldaja — Henny Aruja.

Võime õlla õnnelikud, et peale 40 aastat võõrsil on meil veel nii palju ideelisi kaaseestlasi, kes ohverdavad tohutuid tunde üldsuse heaks. Mittekaasatöötajad saavad oma panuse anda seega, et nad tulevad teiste tööd vaatama, kuulama ja sellest osa saama. Nii aitaksime kõik kaasa eestluse alalhoidmiseks võõrsil.

Naiskongress ootab kõiki eesti naisi — nii noori kui vanu. Ka mehed on teretulnud — vabakuulajaina.

Esto '84 Torontos peaks kujunema meie ühiseks sõpruspeoks ja naiskongress eesti naiste ühiseks kohtumispaigaks!

ELLEN MARTENS

Kui naisjuuksur oli sensatsioon

Kui kaks põgenikku Eestist 34 aastat tagasi Kitcheneris asusid tööle, olid naisjuuksurid seal suur uudis. Kohalik ajaleht kirjutab sellest nüüd pikemalt, kui üks neist, Ulvi Rebane sulgeb pensioniikka jõudes oma äri.

Juukseäri omanikuks oli esimest 17 aastat Lydia Hess ja viimased 17 aastat Ulvi Rebane. Nad kohtusid Kitcheneris ja on praegugi head sõbrad.

Habemenoaga naised, mis Eestis nii tavaline, olid tolajal Kitcheneris omaette sensatsioon. Kuid varsti uudishimutsejad muutusid alalisteks kundedeks. Ajaleht loetleb rea kohapeal tuntud nimesid. 34 aastat tagasi maksti juukselõikamise eest 61 centi ja raseerimise eest 40 c. Nüüd ajavad mehed habet ise ja ainult kaks käivad pidevalt end raseerida laskmas, makstes selle eest 2.50 dol. Juukselõikus maksab nüüd 5 dol., pensionäridele ja lastele 4 dol.

Ulvi Rebane ütles lehe kaastöölisele Henry Koch'ile, et on õnnelik, et pääses Eestist välja enne sovjettide tulekut ja ei ole kunagi sinna tagasi läinud. Talle meeldib Kitcheneris, töötab 9 1/2 — 10 tundi päevas ilma lõunavaheajata ja äris pole telefoni, mis segab.

Ulvi Rebane õppis ametit Viljandis ja koos abikaasa Juhaniga lahkus Eestist 1944. a. Austriasse, kus töötas juuksurina viis aastat. Seal sündis tütar Evi, kes on kooliõpetajaks Cameron Heights Collegiate'is. Abikaasa, kes oli elukutselt elektrik, suri augustis 1981. Lydia Hess kaotas oma abikaasa Joosepi samal aastal.

Olles töötanud 41 aastat juuksurina, on Ulvi Rebase äri nüüd müügil.

S. HOPPE CLEANING & BUILDING CARE LTD.
Puhastan keemiliselt vaipu, mööblit ja akende pesemine.
Söögituba, elutuba ja koridor $59.95
SAMUEL HOPPE
Äris: tel. 686-4030 Kodus: tel. 686-4395

PIKAAJALIS

M

Minu südamlik kaastunne su
Kalevi jalgpalliklubi „Estonia"

AARN

... kõik elus on mööduv,
kuid mälestus Sinust ei kustu

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

PÜHAPÄEVAKOOLI LÕPUJUMALATEENISTUS TAEVAMINEMISPÜHAL, 27. mail kell 11 homm. Piiblitund ja leericeelsed. Kohvilaud pärast jumalateenistust, kus esinevad pühapäevakooli õpilased.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kl. 9.30 hommikul, samal ajal ingliskeelne pühapäevakool.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6-ni, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30—12 e.l., neljapäeva õhtuti kl. 6—8 kiriku kantseleis.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont., M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 27. mail JUMALATEENISTUS ja koguduse segakoori lipu õnnistamine kell 4 p.l.

Pühapäeval, 3. juunil kell 11 hm. LEERILASTE ÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS. Solist sopran Tamara Norheim.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õ. kirikusaalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis: teisipäeviti kl. 6 p.l.—8 p.l., neljapäeviti kl. 2 p.l.—8 p.l. ja pärast jumalateenistusi.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 27. mail kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele, kell 11.00 lastele.

Kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kõneleb H. Eller teemal: „Piibel ja palve". Naistrio ja solist Ed. McLean.

Kell 17.00 KUULUTUSKOOSOLEK, kõneleb K. Karpa Jaapanist.

Peter Wortsman, Kurt Newman, Kathryn Wortsman, Maaja Leivat, Immerman. 3. rida: Martin Kiik,
Foto — S. Preem

UM KOMPANII

pa stiilis thermoaknad, olmekordse klaasiga. damine.
32-2238. Kodus 769-0932.

MENTS INC.,
e, Ontario L0J 1E0

te Suvekodu imelavaks"

paremat palka oma töö eest. Nad ei täida suvekodus ainult tavalisi kohustusi, nagu iga töötaja, vaid nad annavad palju ka ise-enese „minast" nooremate eesti laste eestimeelse kasvatuse heaks. Kui näiteks vaid 2000 eestlast (meid loetakse olevat 10,000 Suur-Toronto piirides) igaüks kord aastas järjekindlalt annetaks vaid $10 just kasvatajate abikasvatajate palkadeks (umbes 20 isikut), saaksime tavalise, 6. nädalat kestva suvekodu tegevuse jooksul neile maksta korraliku nädalatasu, mis oleks enam-vähem kooskõlas Kanada suvelaagrite personaali palkadega. Laste, s.o. kasvandikkude osavõtu maks katab nüüdsel, kõrge elukalliduse ajal vaid toidu ja jooksvad kulud. Kui tahame oma noorte abilisse senist kvaliteeti hoida, peaks meie ühiskond meid selleks majanduslikult aitama. Mitmed isikud ja organisatsioonid on meid truult juba aastaid toetanud, kuid üldine eesti ühiskond, kes paguluse algaastail oli nagu palju lahtisema-käeline, on muutunud tuimaks ja ükskõikseks, isegi isekaks annetuste suhtes oma rahvuse heaks. See ei tohi aga nii olla: — „Meie ei taha, ei ole vaikiv, ununev lehekülg aegade raamatus!" Ideoloogia aga ilma majanduseta kahjuks ei tööta ja siin oleks meie ühiskonnal hea võimalus just majanduslikus osas kaasa aidata, noorte läbi meie kultuuri ja iseteadvuse edasikandmiseks.

Annetused Jõekääru Laste Suvekodule palume saata addressil: pr. Heljo Novek, 50 Old Kingston Rd., Apt. 5-602, Scarborough, Ontario. M1E 4Y1.

Toronto Eesti Naisseltsi Juhatus

PIKAAJALISE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS IGAVIKKU

MIHKEL ERVART

sündinud 20. mail 1911
surnud 12. mail 1984

leinavad kurbuses

MAILA
CHRISTINA
JEFF
STEVE

KALJU OJALA

sündinud 15. detsembril 1925
surnud 19. mail 1984

mälestab

PEREKOND

Minu südamlik kaastunne sugulastele,
Kalevi jalgpalliklubi „Estonia" liikmetele ja tema sõpradele

AARNE SANDSTRÖM'i

surma puhul

mälestab kurbuses

... kõik elus on mööduv,
kuid mälestus Sinust ei kustu.

jalgpalli-sõber HEINO SAAR

KAUAAEGSET SÕPRA

KALJU OJALA't

mälestavad

ERNA ja ARNO SARAPUU

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

PÜHAPÄEVAKOOLI LÕPUJUMALATEENISTUS TAEVAMINEMISPÜHAL 27. mail kell 11 homm. Piiblitund ja leerieelsed. Kohvilaud pärast jumalateenistust, kus esinevad pühapäevakooli õpilased.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kl. 9.30 hommikul, samal ajal ingliskeelne pühapäevakool.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6-ni, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30—12 e.l., neljapäeva õhtuti kl. 6—8 kiriku kantseleis.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930,
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 27. mail JUMALATEENISTUS ja koguduse segakoori lipu õnnistamine kell 4 p.l.

Pühapäeval, 3. juunil kell 11 hm. LEERILASTE ÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS. Solist sopran Tamara Norheim.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õ. kirikusaalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis: teisipäeviti kl. 6 p.l.—8 p.l., neljapäeviti kl. 2 p.l.—8 p.l. ja pärast jumalateenistusi.

TORONTO BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
96 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 27. mail kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele, kell 11.00 lastele.

Kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kõneleb H. Eller teemal: „Piibel ja palve". Naistrio ja solist Ed. McLean.

Kell 17.00 KUULUTUSKOOSOLEK, kõneleb K. Karpa Jaapanist.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 27. mail kell 11 hm. jumalateenistus „EHATARE's". Kõneleb Allan Laur. Laulavad: Leesmendi noored.

Kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLITUND täiskasvanutele.

Kell 3 p.l. jumalateenistus. Laulab SOOME NELIPÜHI KOGUDUSE NOORTEKOOR. Noorte tunnistusi. Lühikõne A.Laur.(Buss Eesti Kodust kell 1.30 p.l.).

Kell 6 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb V. Gudman. Laulab naistrio.

Kolmap., 30. mail kell 7 õ. PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

SURNUAIAPÜHA JUMALATEENISTUS Mt. Pleasant'i kalmistul pühapäeval. 3. juunil kell 11 h.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmapäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Kolmap., 23. mail kell 7.30 õhtul PIIBLIPALVETUND.

Pühap., 27. mail kell 11 h. JUMALATEENISTUS. Teenivad H. Sepp ja E. Saraoja. Laulab naisansambel.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 3. juunil kell 17.00 JUMALATEENISTUS.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Maplside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

OTTAWA EESTI EV.LUTERI USU PAULUSE KOGUDUS
Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal.
Õp. O. Gnadenteich

JUMALATEENISTUS on laupäeval, 26. mail kell 6 õhtul (mitte kell 4, nagu harilikult). Laululehed.

JURISTID

ENN KUUSKNE
B.M., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
1 First Canadian Place, Ste 3450
Kontoris — 363-0073
Kodus — 360-8776
Mitmekülgne praktika

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

VAJATAKSE
KONTORI-AMETNIKKU
eesti ja inglise keele oskusega.
Kirjad „Meie Elu" talitusele:
„Kontoriametnik" või
tel. 466-0951.

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Kasulik teada:

Tass kohvi hommikul

Nii paljudele on põliseks kombeks alustada päeva tassiga täis auravat kohvi või teed. Ja miks siis mitte! Tuleb ju kohvijoomise ergutav mõju kohe ilmsiks — oleme nagu laaditud uue energiaga. Seda fenomeeni põhjustab suhkru hulga suurenemine veres kofeiini mõjul. Sama mõju on teel ülliinil teed juues.

Kahjuks pole aga sellel enesetundel pikka püsi, sest umbes poolteise tunni pärast on kõhunääre (pankreas) niipalju insuliini verre saatnud, et see kofeiini mõju hävitab.

Kas poleks siis paras aeg omale uus tassitäis kohvi või teed kallata?

Teadlased, kes on uurinud inimese organismi funktsioneerimise faaside erinevusi ööpäeva jooksul, vibutavad hoiatavalt oma näppu. Nende seletuse järele algavat keha funktsioonide tsükkel hommikul, adrenaliidi sisalduse pideva kasvuga veres. Adrenaliidi, mis tõstab vererõhku ja teeb inimese erksaks, on veres kõige rohkem hilisel õhtupoolikul ja hakkab siis kahanema, kuna organism hakkab siis välja töötama ühte teist ainet, serotoniini, mis hakkab keha ette valmistama lõdvaks laskumisele ja lõpuks kosutavale unele.

Dr. Charles Ehret Chicagost, kes põhjalikult uurinud kofeiini mõju inimese erk-konnale, on jõudnud järeldusele, et kõige sallitavam aeg kohvi või tee joomiseks oleks pärastlõuna, vastavalt Briti põlisele traditsioonile. Nii olevat kohvi mõju keha normaalse funktsioneerimise tsüklile kõige väiksem, vastandina hommikusele joomisele, mis aeglustab tsüklit päeval ja kiirendab keha kellavärki öösel. Ja see töötab vastu keha loomulikule tendentsile, olla ergas ärkveloleku tundidel ja lõõgastunud magades.

-ts-

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

Meie Elu
ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products äris ... 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:

Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Prof. dr. Adolf Parts 80

Austraalias, Thirlmere'i Eesti Majas tähistati 30. märtsil 1984 suurejooneliselt prof. A. Partsi 80. sünnipäeva. Peale abikaasa Helmi, poja Aarne ja tütre Maaja perekondadega võttis osa arvukalt sõprututtavaid nii EÜS-i perest kui ka mujalt.

Juubilar sündis 1. aprillil 1904 Seli vallas, Pärnumaal. Ta lõpetas Tartu Poeglaste Reaalgümnaasiumi 1922.a. ja Tartu Ülikooli mat. -loodusteguduskonna keemia osakonna 1925. Samas omandas ta järgmisel aastal magistrikraadi ja 1929 dr. nat.phil. kraadi. Samal sügisel siirdus Rockefelleri stipendiaadina üheks aastaks Saksamaale, Göttingeni ülikooli ja järgmiseks aastaks Madriidi. USA-s täiendas ta end aastail 1937-38.

Tallinna Tehnika Ülikooli asutamisel määrati dr. A. Parts füüsikalise keemia instituudi dotsendiks, asukohaga Tartus 1934-36 ja järgmisest aastast professoriks T.T. Ülikoolis, Tallinnas, kuni vabariigi lõpuni.

24. sept. 1943 põgenes dr. A. Parts Soome kaudu Rootsi, kus töötas mitmes tööstuses omal alal. Sealt viis teekond Inglismaale. A. 1946 valiti dr. Parts Türgis Ankara ülikooli esimeseks füüsikalise keemia korraliseks professoriks. Loenguid pidas ta saksa keelès ja üks saksa keelt oskav türklane tõlkis need türgi keelde. Ta koostas ka füüsikalis-keemilise õpperaamatu ülikoolile.

Austraaliasse asus dr. A. Parts 1951. a. Ta töötas vanemlektorina omal alal SSW ülikooli juures ja aastast 1958 Sydney ülikooli juures, kus ta ülesandeks oli teadusliku töö juhendamine, eriti arendades polümeeride uurimist, viibides täiendusreisil USA-s Põhja-Carolina ülikooli juures 1962-63. Juubilar on avaldanud üle 60 teadusliku uurimuse. Eestis oli ta Eesti Keemikute Seltsi esimeheks ja Austraalias inseneride seltsi esimees. Juubilarile soovime head tervist ja jätkuvalt palju aastaid.

E. KUKLANE

Dr. H. E. Ronimois surnud

Majandusteadlane dr. H. E. Ronimois suri 15. aprillil Vancouveris. Lõpetanud Tartu Ülikooli, omandas ta magistrikraadi ja sai stipendiumi Oxfordi ülikooli juures doktoreerimiseks, mida ta ei saanud kasutada olude tõttu, kuid pärast sõda Inglismaale asudes omandas Oxfordi ülikoolis doktorikraadi.

Tartu Ülikoolis oli ta majandusjuht, dotsent rahvamajanduse alal õigusteaduskonnas. 1943. a. läks Soome, sealt Rootsi, kus oli üks Eesti Komitee ja Rahvusfondi asutajaid. Siirdus sealt Inglismaale ja 1949. a. Vancouveri Ida-Euroopa majandusajaloo professoriks. Ta on mitme teadusliku töö autor.

Kutse vändralastele

Vändra Gümnaasiumi ja Keskkooli endised õpilased ja õpetajad, tulge kohtama lõunasöögiks (Reception Lunch) 13. juulil, 1984.

Kohtamise paik on Buckingham Room Westbury hotellis, 475 Yonge St. (1 blokk põhja pool College jaama). Koguneme sinna kell 11.30.

Külalisi võib kaasa tuua.

Eelregistreerimine soovitav — telefon 421-5732.

Nägemiseni!

Käesolevateks Eesti Päevadeks kaunistage omad kojad!
PAJOS-PAINTERS
463-4430
TIP–TOP–TÖÖ

KUHU MINNA?

8.—15. juulil Ülemaailmsed Eesti Päevad (Esto '84) Torontos.

Ilmari Reiman

IN MEMORIAM

Austraalias, Forsteri linnakeses, NSW, lahkus jäädavalt 30. märtsil 1984 jurist ja Tartus tuntud notar Ilmari Reiman oma 86. eluaastal. Üks töörohke, mitmekesine elu oli lõpule jõudnud.

Ilmari Reiman sündis 1. jaanuaril 1898 Kolga-Jaani kiriklas tuntud rahvusliku tegelase, kirikuõpetaja Villem Reimani pojana. Ta lõpetas 1917.a. Tartu Aleksandri gümnaasiumi ja astus samal aastal Tartu Ülikooli õigusteaduskonda ning ühtlasi EÜS-i, kus ta pidas rea ameteid, ka esimehe oma. Võttis osa Eesti Vabadussõjast vabatahtlikuna II jalaväepolgu ratsamaakuulajate komandos. Pärast ülikooli lõpetamist 1923, asus järgmisel aastal tegevusse Tartus notarina, millist ametit pidas 1944. aastani, okupatsiooni-aastal 1941 küll Otepääl. Oli tegev ka Tartu pankades ja Peetri koguduse nõukogus.

Punase hädaohu liginedes 1944. a. põgenes koos paljudega Saksamaale, kus oli Wiesbadenis ja Mattenbergis Eesti Komitee juhatuses ja lõpuks USA ala eestlaste keskkomitee liige. Sealt siirdus ta koos abikaasaga 19. märtsil 1948 Austraaliasse raskele tööle kanafarmerina Sydney lähisel. Pensionäriikka jõudnud, asus ta elama Forsteri linnakesse ostetud majja, kus ta ka elupäevad lõpetas. Ta keha tuhastati ja urn asetati sõprade saatel Sydney Rookwoodi kalmistule eestlaste leinamüüri.

Puhka rahus!

E. KUKLANE

ILMARI REIMAN

MALE

Toronto Eesti Maleklubi meeskond võitis West Hill Maleklubi (Scarborough) meeskonda 8. mail peetud turniiril. Mängud toimusid 10-nel laual ja mänguaega oli 60 minutit mängijale. Kuigi eestlastel puudusid mõned maletajad, saavutas meie meeskond 5,5 punkti 4,5 punkti vastu.

TEM meeskonnas mängisid järgmised maletajad (sulgudes rating): 1. Jaak Triefeldt (1775), 2. Andrus Kõresaar (1534), 3. Olav Randoja (1624), 4. George Orgusaar (—), 5. Andres Loorits (—), 6. Lembit Joselin (1499), 7. Valdeko Pikkand (1466), 8. Valter Puna (—), 9. Jaak Järve (1437), 10. Peter Smeelen (1351).

West Hilli meeskonnas, laudade järjekorras, mängisid: 1. E. Mucigant (1833), 2. R. Buchan (1747), 3. V. Bhapkar (1632), 4. E. Sinko (1585), 5. M. Szilagyi (1512), 6. J. Puusa (1493), 7. G. Armstrong (1312), 8. G. Bugg (1217), 9. P. Kosir (—), 10. K. Howes (—).

Toronto linna 1984 aasta malevõistlusest võtsid osa kaks eestlast, I. Liitoja, kes saavutas 4,5 punkti (võitjatel oli 5,5 punkti seitsmest võimalikust) ja V. Pikkand 3 punkti. Mängud toimusid ühes klassis 114 osavõtjaga.

L. Joselin on korraldanud Eesti Majas meie algkooli noortele maletreeningut igal teisipäeva õhtul ja mängijaid on alati 10—15 vahel.

Esto '84 malevõistlustele on Austraaliast registreerinud Karl Raynard ja Urmas Aavelaid. Kohalikkude maletajate registreerimine kestab ja seda on võimalik teha järgmisel TEM maleõhtul 24. mail. Sellele maleõhtule on kutsutud külalisi ja on loota mitmeid soome maletajaid. Mängijaid palutakse registreerida kell 7 õhtul. Külalised on teretulnud.

Enne suve tulekut on kokku lepitud Austria maleklubiga meeskonnavõistluseks. See suurüritus leiab aset 207 Beverley Street, Austrian Club „Edelweiss" kell 7.30 õhtul 6. juunil. Pealtvaatajad on teretulnud.

Aeg

Sport

Ujujad olümpiaadile

Kui suured on Cindy Õunpuu väljavaated?

Meie parim rinnuliujuja, 17-a. Cindy Õunpuu Kanadast, seisab suure küsimusmärgi ees, kas on võimalus ujuda Kanada naiskonnas suvisel olümpiaadil või mitte. Senini oli eesti ujujaist Toomas Arusoo Montrealist jõudnud niikaugele, John Külasalu Austraaliast ja mitmeid ujujaid Eestist, kus edukaim on olnud Ivar Stukolkin. Olümpiaadile pääsemine on iga ujuja unistus, kuid konkurents on ülitugev. Ainult Venemaal treenib pidevalt 50.000 noort, USA-s 20 tuhat, Kanadas 10 tuhat jne.

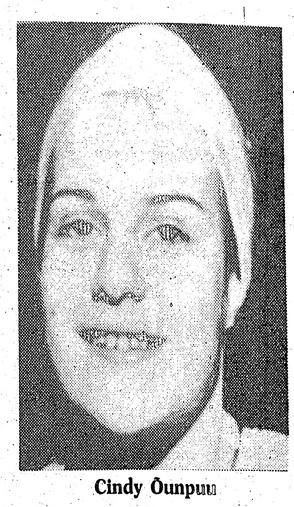

Cindy Õunpuu

Ka meie parimate ujujate unistus oli sama, kui treenisid veel J. Daniel, R. Entmaa, E. Kosenkranius, T. Troost, M. Treumuth, Asmus'ed, Kirisillad jt. Cindy ajad on küll 4-dal kohal Kanadas ja umbes võrdsed Eesti parima rinnuliujujaga. Pinge on suur.

Austin/Texases jaan. 5.—8. peetud internatsionaalsel ujumisvõistlusel 50 m ujulas saavutas Cindy 11-nda koha 100 m rinnuli 1.15,13 (consol. finaalis). Esikoht 1.09,42 U. Geweniger, Ida-Saksamaa, teiseks H. Nagasaki, Jaapan, siis Anne Ottenbrite, Kanada (hollandi päritoluga) jne. 8-as ja 9-as koht ka veel Kanadale. 200 m rinnuli tuli esimeseks jaapanlanna 2.30,27, teiseks Ottenbrite, 4-jas ja 9-as koht Kanada. Cindy aeg 2.42,83 consol. finaalis sai diskvalifitseeritud (jalgade löök, pöörded). Seda on ka varem juhtunud ja treener peaks tõsiselt midagi ette võtma.

MAAILMA PARIMAD

1983. a. naiste maailma parimad 100 m rinnuli on: 1.08,51 U. Geweniger, Ida-Saksa, 1.09,62 S. Gerash, Ida-Saksa, 1.10,63 A. Ottenbrite Kanada, 1.10,77 T. Bogomilova, Bulgaaria, edasi Hollandi, Jaapani, Itaalia, Rootsi, Vene, USA, USA ujuja, 1.11,90 K. Bald, Kanada, 1.11,96 D. Roussy, Kanada, edasi Ida-Saksa, USA ja Prantsusmaa C. Poiret 1.12,08 jne.

200 m rinnuli maailma parimad, kus rekord 2.28,36 on leedulanna Lina Kashushite nimel, aga Vene all, on järgmised: 2.29,91 H. Nagasaki, Jaapan, 2.30,13 U. Geweniger, Ida-Saksa, 2.30,55 A. Ottenbrite, Kanada, Ida-Saksa, Vene, USA, Bulgaaria, Vene jne. 12-nes koht 2.34,53 K. Bald, Kanada, järgneb leedulanna (Vene) 2.34,58 Aishikute Buzelite, 16-nes 2.35,17 USA jne.

1983. a. meeste maailma 100 m rinnuli tabelis on 4-jas lätlane Robertas Shulpa 1.03,32 ja 200 m rinnuli teisel kohal 2.15,93 sama R. Shulpa. Eestlastest seisis maailmatabelis vabalt ujumises aastaid tagasi I. Stukolkin ja kunagi E. Kosenkranius (vabalt).

Maailma parimate mees- ja naisujujate tabeleid peetakse ainult 50 m ujulas ujutud aegadest, uuendatakse, lisatakse, saadetakse igale maale, „Swim" magasinile Torontosse, et kõik ujujad üle maailma näeksid, kus nad seisavad, eriti enne olümpiaadi ja saavad arvestada oma väljavaadetega omal alal. Üldiselt on väiksemad riigid ujumises tublisti ettepoole jõudnud suurriikide järele.

M.K.

24 võistles squashimängus

Eesti squashi esivõistlustest, mis toimusid laupäeval, 5. mail Scarborough College'is, võttis osa 24 võistlejat, nendest 6 naist ja 18 meest. Naised võistlesid ühes klassis ja mehed kolmes — A, B ja C. Võistlustel, mis kestsid ligi neli tundi, saavutati järgmisi tagajärgi:

Naised: 1. Aiki Saaremets, 2. Karin Vagiste, 3. Heldi Lee.

Mehed: Klass A — 1. Jaan Laaniste, 2. Jaan Reitav, 3. Rein Lee. Klass B — 1. Aarne Aus, 2. Jaan Lee, 3. Andrus Kõresaar. Klass C — 1. Derek Pallandi, 2. Tooma Heinar, 3. Mati Raud.

Auhindadeks olid karikad. Üldkorraldajaks oli Jaan Laaniste.

H.R.

Squashi võistlustel 5. mail esikohtadele tulnud mehed. Ees, vasakult — Jaan Laaniste, Aarne Aus, Derek Pallandi, Jaan Reitav. Taga — Mati Raud, Andrus Kõresaar, Toomas Heinar, Rein Lee, Jaan Lee. Võistlustest osa võtnud naised. Ees, vasakult — Karin Vagiste, Aiki Saaremets, Heldi Lee. Taga — Liisa Kaunismaa, Lea Vares. (Pildilt puudub Linda Järve). Foto — H. Raigna

E. Naberi veste

KÜLM RAUD

Ei mäleta, kas ma olen teile rääkinud omavalla mehest Jürist, kes lõi mulle kaikaga pähe, et pääseda kerge elu peale moodsas luksusvanglas? Noh, see tal õnnestus, ja ma ei kuulnud temast mõnda aega enam midagi. Siis tuli mulle temalt pikem kiri — Rootsist, Rootsi kuninga margiga ja õhupostiga. Olin äärmiselt üllatatud ja ka uudishimulik, kuigi esimene impulss oli kiri tagasi saata. No, ja lõpuks ikkagi omavalla mees ja kallis kaasmaalane sinna juurde!

Ta kirjutas, et kui oli vanglas mõne aja mõnulenud ja kaalu juurde võtnud, siis asus ajaviiteks tegutsema millegi tulusama suunas. Et seal muidugi rahvuskomiteed ega kesknõukogu organiseerida ei saanud, siis ta pööras tähelpanu kohalikele eeskujudele, kus kõige tulusamana ja lubavamana paistis unioni asutamine, nimega — „Sotsiaalse korra ohvrid (SKO)".

Muidugi polnud tema kaaskannatajail küllalt raha unioni maksude ja pensionifondi tasude jaoks, kuna raha saamiseks tulnuks töötada. See olnuks aga sunnitöö ja põhiseadusega keelatud. Sellepärast nõuti, et vanglavalitsus tasuks need maksud vangide eest. Vanglavalitsus tõrkus esialgu väga vastu, kuid neid ähvardati streigiga — et kui kõik vargad ja röövlid streiki lähevad, pole ju vanglaid vaja ja vanglavalitsus kaotab oma töökoha. Siis vanglavalitsus pidas paremaks järgi anda.

Union asus selgitama rahvusvahelisi sidemeid ja võimalikku kultuurivahetust teiste maadega. Venelased olid kohe valmis seda pakkuma VEKSA raamides, kuid see lükati tagasi, kuna nende vanglate kultuur oli liiga kaugel Siberis. Asi sobis selle asemel edumeelse ja humaanse Rootsiga. Sõlmiti vastav vahetusleping ja määrati vastav delegatsioon eesotsas Jüri kui unioni juhiga. Lennati Rootsi, kus vastuvõtt oli südamlik.

Nagu selgus olid seal vangla olud igati edenenud. Igal vangil oma tuba, mille uksi aga ei suletud (kuigi olid millegipärast ehitatud). Võis töötada vangla raamatukogus ja nautida rohkeid meelelah utusi. Nii andis seal rootsi (riiklik) rändteater vangidele operetietendusi, korraldati filmiõhtuid, loenguid ja jalgpallimänge.

Kes töötasid, neil olid eraldi tööriided ja siis eraldi pühapäevariided. Ametiasjus väljas käies, nagu kohtus, kanti oma endist tsiviilrõivastust. Kas peoõhtuiks olid ka sabakuued, see jäi selgumata.

Pikemaaja vangidele anti suvepuhkust, milleks oli koht kaunis maastikus, kauni looduse rüpes. Seal võisid puhkajad veeta kaks nädalat, olgu oma pruutide või muidukallimatega. Valvet teostasid peamiselt vangid ise, ja mõned ametlikud valvurid, kes seal olid, pidid nendelt küsima linnaluba. Võidi supelda, kalastada ja golfi mängida.

Noh, nii umbes kirjeldas Jüri kõike seda ilu ja õnne kuningamaal. Ja siis ei olnud temast tükil ajal enam midagi kuulda. Arvasin, et ta üldse asus ümber Rootsimaale, kus — nagu seisis ajalehes — tulid vanglaolud veelgi parandamisele.

Aga ega Jüri ei kadunud siiski kuhugi. Mõnedel inimestel on lihtsalt selline loomus, et nad ei kao ega hävi, vaid komistad neile ikka ja jälle. Nii ka minu tuttava Jüriga!

Ühel päeval linnas kõndides nägin üht meest kulunud pükstes ja narmendavas kauboi-särgis, juuksed kaelal ja lõug habemetüükais. Mees astus mu juurde ja naeris:

„No — kas ei taha tunda, või ikka vihane?"

Vaatasin siis, et — muidugi Jüri, see neetud omavalla mees, kes mulle pähe lõi. Turtsusin:

„Kuidas nii ruttu väljas juba?" Ise hoidusin pisut eemale.

„Jah, essusti läks. See kuramuse kohtunik!" Mu uudishimu tõusis.

„Kas viskasid Rootsist välja?" ironiseerisin.

„Ma ütlesin, et kohtunik! Parajasti kui mul olid asjad susisemas suvituslaagri lähedases oleva kaubapoe tütre Ingega. Tuli telegramm, et koju tagasi, jalamaid!"

„Mispärast siis — kas pandi aastaid juurde?"

„Ei sugugi, nagu näed," õiendas Jüri. „Viidi küll muidugi kohtu ette — arvasin, et nüüd on küll lugu selle unioni pensionifondiga, mis ma Inge peale magama panin. Aga kohtunik oli üpris lahke, suu laia naeru täis. Ta ütles, et just sellel päeval, kui määras mulle karistuse, kaotanud ta hipodroomil. Ja nüüd aga saanud kaks võitu! Otsustanud siis heastmeelest ka minu karistust muuta — 10 pulka trahvi ja koju!"

„Sain üsna ärritatuks," jätkas Jüri „ja hakkasin vastu vaidlema, et otsus oli ikka tehtud ja seaduse jõu omanud ja et nii ei saa ikka teha! Oo, saab küll, kinnitas kohtunik. Kaheksa aastat tagasi olnud Austraalias just samasugune lugu — ja see on nüüd pretsedent. Pretsedendi vastu ei saa keegi. Minge! — ütles ja lõi haamriga vastu lauda."

Nüüd on siis pisut kehvavõitu," lasin pilgul libiseda üle Jüri töömehe välimuse.

„Ei ole," kinnitas Jüri. „Tõstsin kahjutasun õude, et minu tulevikuplaanid kõik lõhutud ja prii kost ja korter kadunud. Kiiruga jäid ka prillid Rootsi. Mõisteti välja kolmkümmend viis tuhat! Puhtalt!"

Seisin imestusest kui soolasammas.

„Kas jõid raha kõik maha, ei saanud endale osta paremat pintsakutki! Oled töötatööline!"

„Valesti arvatud," salvas Jüri. „Ostasin maja siia linna lähedusse alevikku, seal käivad kõik sedasi riides ja mina pean käima ka. Olen nimelt seal kohtunikuks. Ei või end rahvast eraldada. Olen rahva kohtunik."

Mul kukkus suu imestusest lahti:

„Aga sul pole mingit haridust, kuidas sa saad olla kohtunik?" kogelesin.

„Siin maal saab," vastas Jüri. „Olin vanglas koos ühe sellise kohtunikuga. Ta oli tulumaksu varjamise eest aastaks kinni pandud ja selleks ajaks seati kohtunikuks tema naine. Pole erilist haridust tarvis, kinnitas hiljuti ka kõrgem kohus. Nii tuleb odavam ja on rahvalähedasem," kergitas Jüri oma pükse. „Olen linnas bussiga, aga kui sul on auto, sõidame minu juurde, siis näed ise!"

Ei saanud uudishimule tõesti kuidagi vastu panna, võtsin ta autosse ja sõitsime maale. Alevikku jõudes näitas ta, et pööra siit sisse. Jõudsime pritsimaja tagaküljele. Majja sisenedes oli seal pritsiautode taga laiem ruum, mille ühes otsas oli pikem laud. „Hei Dzhordzh!" tervitasid mõned pritsimehed.

Jüri viis mind laua juurde, kus tõepoolest seisis ka üks politseinik, Ta istus laua taha, lõi haamriga vastu lauda ja kuulutas:

„Kohtuistung on avatud. Teid süüdistatakse ühesuunalises tänavas vastupidi sõitmises. Mis teil on öelda?"

„Mis — kus tänavas?!" ei saanud ma aru.

„Siinsamas – maja ette sõites", ütles Jüri.

„Aga sa ise käskisid siia pöörata!!" protesteerisin.

„Ei loe, mis ma ütlesin. Seadus on seadus — ja see on seadus selles kohas. Süüdi — viiskümmend dollarit trahvi!"

Ja jälle kolksatas haamriga.

„Kuule, Jüri!" sain nüüd üsna vihaseks. „Mis sa jamad!"

Uus kolksatus haamriga:

„Contempt of court — kohtu solvamine! Kolm päeva aresti!"

Politseinik liigatas, kett kõlises ja külm raud sulgus mu randme ümber!"

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.